

SFC2021: AMIF:iä, ISF:iä ja BMVI:tä koskeva ohjelma

CCI-numero	2021FI65ISPR001
Nimi englanniksi	Programme Finland - ISF
Nimike kansallisella kielellä (kansallisilla kielillä)	FI - Sisäisen turvallisuuden rahaston ohjelma - ISF
Versio	3.0
Ensimmäinen vuosi	2021
Viimeinen vuosi	2027
Tukikelpoisuus alkaa	1.1.2021
Tukikelpoisuus päättyy	31.12.2029
Komission päätöksen numero	
Komission päätöksen päivämäärä	
Jäsenvaltion muutospäätöksen numero	
Jäsenvaltion muutospäätöksen voimaantulopäivä	
Ei-merkittävä siirto (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 24 artiklan 5 kohta)	Ei
Toimituksellisia tai tekstinlaadinnallisia korjauksia (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 24 artiklan 6 kohta)	Ei
Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla)	Ei
Seurantakomitean hyväksymä	Kyllä

Sisällysluettelo

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja toimintapoliittiset vastaukset	4
2. Erityistavoitteet ja tekninen apu	9
2.1. Erityistavoite: 1. Tietojen vaihto	10
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	10
2.1.2. Indikaattorit	15
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	15
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	16
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	18
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	18
2.1. Erityistavoite: 2. Rajat ylittävä yhteistyö	19
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	19
2.1.2. Indikaattorit	23
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	23
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	24
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	27
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	27
2.1. Erityistavoite: 3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	28
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	28
2.1.2. Indikaattorit	33
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	33
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	34
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	36
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	36
2.2. Tekninen apu: TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)	37
2.2.1. Kuvaus	37
2.2.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukaisen teknisen avun alustava jakautuminen	38
Taulukko 4: Alustava jakautuminen	38
3. Rahoitussuunnitelma	39
3.1. Määrärahat vuosittain	39
Taulukko 5: Määrärahat vuosittain	39
3.2. Määrärahat yhteensä	40
Taulukko 6: Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen osuus	40
3.3. Siirrot	41
4. Mahdollistavat edellytykset	43
Taulukko 9: Horisontaaliset mahdollistavat edellytykset	43
5. Ohjelmaviranomaiset	52
Taulukko 10: Ohjelmaviranomaiset	52
6. Kumppanuus	53
7. Viestintä ja näkyvyys	55
8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö	57
Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus	58
A. Yhteenveto pääkohdista	58
B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot	59
C. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen laskenta	60
1. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvauksen tai kiinteämääräisen rahoituksen laskennassa käytettävien tietojen lähde (kuka on tuottanut, kerännyt ja kirjannut tiedot; minne tiedot on tallennettu; koontipäivät; validointi jne.):	60
2. Selvittääkää, miksi ehdotettu menetelmä ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan 2 kohtaan perustuva laskelma ovat oleellisia toimen tyyppin kannalta	61

3. Ilmoittakaa, miten laskelmat on tehty, mukaan lukien erityisesti mahdolliset oletukset laadusta tai määristä. Tarvittaessa olisi käytettävä tilastollista näyttöä ja vertailuarvoja ja ne olisi toimitettava pyydettyssä muodossa, jota komissio pystyy käyttämään.	62
4. Ilmoittakaa, miten varmistetaan, että ainoastaan tukikelpoiset menot on otettu huomioon laskettaessa vakioyksikkökustannuksia, kertakorvausta tai kiinteämääräistä rahoitusta.	63
5. Tarkastusviranomais(t)en arvio laskentamenetelmästä ja määristä sekä järjestelyt, joilla varmistetaan tietojen tarkastaminen, laatu, kerääminen ja tallentaminen.	64
Lisäys 2: Kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus.....	65
A. Yhteenveto pääkohdista.....	65
B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot.....	66
Lisäys 3.....	67
Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla).....	67
ASIAKIRJAT.....	68

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja toimintapoliittiset vastaukset

Viite: asetuksen (EU) 2021/1060 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 22 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii, iv, v ja ix alakohta

Suomen sisäiseen turvallisuuteen vaikuttavat laajasti niin kansalliset haasteet kuin maailmanlaajuisetkin muutosilmiöt. Teknologian ja rikollisuuden kehittyminen, eriarvoisuuden kasvu, syrjäytymisen ja polarisaation lisääntyminen, viharikokset ja maalittaminen, muuttoliikkeeseen liittyvät turvallisuusnäkökulmat, julkisen talouden ongelmat ja ääriliikkeet ovat esimerkkejä ilmiöistä, jotka vaikuttavat nopeastikin turvallisuustilanteeseen. Työkaluja, toimintatapoja, tilannekuvaa ja kriisinsietokykyä tulee jatkuvasti kehittää ja varautua uusiin uhkiin. Ukrainan kriisin aiheuttama merkittävä muutos turvallisuuspoliittisessa ympäristössä korostaa entisestään varautumisen ja valmiuden merkitystä. Suomen sisäisen turvallisuuden politiikka painottaa turvallisuutta heikentävien ilmiöiden ennaltaehkäisyä.

ISF-ohjelma toteuttaa osaltaan PM Orpon hallitusohjelman tavoitteita sisäisen turvallisuuden takaamiseksi, kuten järjestäytyneen rikollisuuden torjunta, rahanpesun estäminen ja nuoriso- ja jengirikollisuuden torjunta. Suomi tukee Ukrainaa ja toimeenpanee Venäjälle asetettuja EU-pakotteita.

EU-tason uudistuva säännöstö, strategiat ja toimenpideohjelmat huomioidaan ohjelman täytäntöönpanossa. Schengen- ja muissa laadunarvioinneissa havaittujen puutteiden korjaaminen priorisoidaan rahoituskohteita suunniteltaessa koko rahoituskauden ajan. Rahoituskauden 2014-2020 teemat ovat edelleen relevantteja. Sisäisen turvallisuuden selonteon 2021 päämäärä on ollut, että Suomi on maailman turvallisimaa maa. Uusi selonteko annetaan 2025. Se sisältää osaamisen, suorituskykyjen, ennalta estämisen ja yhteistyön parantamisen toimenpiteitä, joiden toteuttamisessa hyödynnetään ISF-rahastoa.

Digitalisaatio ja teknologinen kehittäminen sekä kansallisen että kansainvälisen yhteistyön parantamiseksi on ISF-ohjelman läpileikkaava teema. Tietojenvaihdon parantaminen ja prosessien sujuvoittaminen on keskeistä, mm. asianhallintajärjestelmiä ja yhteentoimivuutta kehittämällä. Schengen-arvioinnissa 2023 poliisiin edellytettiin lisäävän tietotaitoaan kansallisten ja kansainvälisten tietokantojen käytöstä ja poliisiyhteistyön välineistä, prioriteetteina keskitetyn asianhallintajärjestelmän perustaminen lainvalvontaviranomaisten kansalliseen kontaktipisteeseen (SPOC), sähköinen pääsy hotellirekistereihin ja EIS-järjestelmän (Europol Information System) laajentaminen. ISF-rahoituksella varmistetaan, että rahaston tavoitteita edistävien tietojärjestelmien kehittämistoimet ja käyttäjien osaaminen täyttävät EU- ja Schengen-velvoitteet.

Kaudella 2014-2020 matkustajarekisteridirektiivin (PNR) täytäntöönpano on lähes toteutettu tietojärjestelmämuutosten osalta. Muutokset yhteentoimivuutta varten jatkuvat edelleen.

Suomi osallistuu aktiivisesti Europolin ja Frontexin laatimien uhka-arvioiden perusteella määriteltyjen ja COSI-komiteassa hyväksytyjen EMPACT-painopisteiden operatiivisten suunnitelmien laadintaan ja operaatioihin ja yhteisiin rikoslajikohtaisiin toimintapäiviin. Kaikki EMPACT-operaatiot toteutetaan yhteisesti PTR-viranomaisten (poliisi, tulli, raja) toimesta. Suomi johti esim. vuonna 2021 omaisuusrikollisuuteen, laittoman maahantulon järjestämiseen ja luottokortti- ja tilausansapetoksiin liittyvien operaatioiden toteutusta ja osallistui lähes puoleen operaatioista. Vuonna 2022 poliisi osallistui EMPACT-syklin puitteissa tietoverkkorikollisuuteen, lasten seksuaalisen hyväksikäyttöön ja maksukorttirikollisuuteen liittyvään yhteistyöhön. EMPACT-syklin 2026-2029 suunnitelman mukaan Suomi toimii apuvetäjänä Online Fraud Schemes -operaatioissa ja osallistuu kaikkiin muihin operaatioihin. Kansallisille EMPACT-toimijoille järjestetään tarvittaessa EMPACT-toiminnan syventävää koulutusta.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategia ja toimenpideohjelma 2025-2030 määrittää torjunnan strategiset päämäärät ja sisältää niiden toteutumista edistäviä toimenpiteitä. Strategia sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisessa hyödynnetään ISF-tukea. Keskeisiä toimenpiteitä ovat hallinnollisen torjunnan kehittäminen, tilannekuvan hyödynnettävyyden ja tutkitun tiedon lisääminen,

yhteistyön laajentaminen, ryhmistä irtautumisen tukeminen ja viranomaisiin kohdistuvan epäasiallisen vaikuttamisen vähentäminen. Lisäksi tarvitaan ajankohtaista tietoa järjestäytyneen rikollisuuden toimijoista ja rikoksista sekä mm. ihmiskaupasta, uhrien tukitarpeista ja korruptiosta. Vakavasta ja järjestäytyneestä rikollisuudesta aiheutuvia keskeisiä uhkia ovat mm. rikollisuuden lisääntyvä organisoituminen myös osaksi hallinnon ja laillisen liike-elämän rakenteita, jengiytyminen, väkivallan lisääntyminen, maalittaminen, rajat ylittävän rikollisuuden kasvu sekä teknologiaa monipuolisesti hyödyntävä, globaali rikollisuus myös tietoverkoissa. Ennalta estävään toimintaan on kohdistettu resursseja ja saavutettu tuloksia. Nuorten rikoksentehtävien auttamiseksi ja rikoskierteen katkaisemiseksi kehitettyä moniammatillista Ankkuri-toimintaa ja pitkäjänteistä ja räätälöityä ankkuritoiminnan jälkeistä tukea on laajennettu viime vuosina merkittävästi ja sillä on tavoitettu rikoskäyttäytymisen eri vaiheissa olevia lapsia ja nuoria eri puolilla Suomea. Ankkuri-toiminta on osa poliisin ennalta estävän toiminnan strategiaa. Varhaisella moniammatillisella puuttumisella ja yhteistyöllä järjestöjen, paikallisten viranomaisten ja asukkaiden kanssa ehkäistään radikalisoitumista, jengiytymistä ja ajautumista järjestäytyneen rikollisuuden tai äärijärjestöjen rekrytoitavaksi. ISF-tuella toimintaa kehitetään edelleen.

PM Orpon hallituksen yhtenä tavoitteena on nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntymisen torjunta. Valtioneuvosto laati laajan toimenpideohjelman, jolla ehkäistään ja torjutaan nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntymistä Suomessa. Toimenpideohjelman toteuttamisessa voidaan hyödyntää ISF-rahoitusta.

Väkivaltaisen radikalismien ja ekstremismien torjunnan erityisenä haasteena on tunnistaa haavoittuvassa asemassa olevat sekä vaikeasti tavoitettavat yksilöt ja ryhmät, joihin ekstremistiset ryhmät kohdistavat propagandaa ja rekrytointia. Tilannekuva on keskeinen torjuntatoimien kohdentamiseksi oikein. Haasteina ovat tiedonkulku, järjestörahoituksen varmistaminen sekä ilmiön jäsentäminen. YK CTED (Counter Terrorism Committee Executive Directorate) on kiittänyt Suomen suunnitelmallista toimintaa väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismien torjumiseksi. Kansallisen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismien ennaltaehkäisytoimenpideohjelman 2019-2023 tärkeimpiä onnistumisia ovat olleet moniammatillisen yhteistyön, uskonnollisten yhteisöjen ja järjestöjen mukaantulo, rakenteelliset toimenpiteet sekä tutkitun tiedon merkityksen korostaminen. ISF-P -rahoituksella on kehitetty Exit-toimintamalli rikollisjengeistä pois haluavien tukemiseksi. Myös kotimaahan palaavia vierastaistelijoita on tuettu. Uusi toimenpideohjelma on laadittu vuosille 2024-2027. Exit-toimintaa ja syrjäytymisen ja radikalisoitumisen estämistä on tärkeää jatkaa ISF-tuella.

Terrorismin uhka on kohonnut myös Suomessa. Kohdehenkilöiden määrä on ollut viime vuodet n. 390, mutta terrorismiyhteydet ovat muuttuneet vakavammiksi. Terrorismintorjunta perustuu viranomaisten ja yhteiskunnallisten toimijoiden yhteistyöhön ja selkeään vastuunjakoon kunkin valtuuksien ja voimavarojen mukaan. Suomi osallistuu aktiivisesti terrorismintorjunnan kansainväliseen yhteistyöhön. Terrorismin rahoituksen torjunnan resursseja on lisätty rahanpesudirektiivin myötä. FATF-ma-arvioinnissa 2019 todettiin, että terrorismin rahoittamiseen liittyvät tapaukset tunnistetaan Suomessa hyvin, yleensä perustuen rahanpesun selvittelykeskuksen ja suojelupoliisin saamiin tietoihin. ISF-P -rahoituksella 2016-2018 tutkittiin tekoälyn ja ohjelmistorobotiikan hyödyntämistä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen paljastamisessa, torjumisessa ja tutkimisessa. ISF-tuella parannetaan terrorismintorjunnan kalustoa ja varusteita sekä kehitetään viranomaisten yhteistoiminnan saumattomuutta ja ennakoivaa kykyä tunnistaa ja torjua uhkaavaa toimintaa kansallisen terrorismin torjunnan strategian mukaisesti. Huomiota kiinnitetään myös rikosvastuun toteutumiseen ja uhrien tukemiseen.

Verkossa tapahtuvaa rikollisuuden tutkintaa ja torjuntaa on vahvistettava. Erityisesti verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn sekä uhrien tukeen on panostettava. CSAM -kuva- ja videomateriaalin käsittelyä ja luokittelua voidaan tehostaa automaatiota ja tekoälyä hyödyntäen. Ohjelmistojen, laitteistojen ja ammattitaidon pitää olla ajan tasalla, jotta tehokas työskentely on mahdollista. Lapsiin kohdistuvien rikosten tutkijoita ja muita viranomaisia on koulutettava. Kyberrikostorjunnan koulutuksen tulee olla yhtenäisesti linjattua ja poikkihallinnollista.

Sekä EU:n vuosittaisessa oikeusvaltiokertomuksessa että YK:n korruption vastaista yleissopimusta, OECD:n kansainvälisen lahjonnanvastaista yleissopimusta ja Euroopan neuvoston korruptionvastaisia sopimuksia koskevissa arvioinneissa on todettu, että korruption vastaisen työn rakenteita ja tietoisuutta korruptiosta Suomessa pitää vahvistaa. ISF-rahoitus lisää resursseja korruption paljastamiseen, tutkintaan, tutkijoiden osaamiseen, korruptionvastaisen työn koordinointiin, ilmiantajien suojelua koskevan direktiivin täytäntöönpanoon ja toimijoiden sitouttamiseen. Ohjelmakauden lopulla huomioidaan komission käynnistämä työ korruptiontorjunnan vahvistamiseksi EU:ssa eli korruptiontorjuntadirektiiviehdotus sekä tuleva EU-tason korruptionvastainen strategia. ISF-hankkeet toteuttavat osaltaan myös kansallista korruption vastaista strategiaa ja toimenpideohjelmia. Tavoitteena on tunnistaa paremmin myös korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden yhteys, esimerkiksi viranomaisiin kohdistuva epäasiallinen vaikuttaminen.

Suomessa rikollisuuden torjunnan toimintaperiaate on laaja ja tiivis moniviranomaisyhteistyö, johon sisältyy operatiivisen päivittäistoiminnan lisäksi koulutusta, tietojenvaihtoa ja analyysitoiminnan kehittämistä yhteisen tilannekuvan luomiseksi. Viime vuosina on entisestään tarkennettu viranomaisten normaali- ja poikkeusolojen toimivaltuuksia sekä virka-apumenettelyjä. Tavoitteet kansainvälisessä yhteistoiminnassa sovitetaan yhteen etukäteen. ISF-tuella edistetään mm. teknologisen toimintaympäristön kehittämistä viranomaisten yhteiseen käyttöön, mikä tukee EU:n keskeisiä tavoitteita tehokkaammasta tietojenvaihdosta. Rikosvastuun toteutumiseksi on huolehdittava koko viranomaisketjun toimivuudesta käsittäen lainvalvontaviranomaisten lisäksi syyttäjät, tuomioistuimet ja rangaistusten täytäntöönpanoviranomaiset.

Yksi ISF-ohjelman tärkeistä teemoista on koulutus. Digitalisaatio, sekä uudet teknologiat ja ilmiöt edellyttävät jatkuvaa koulutautumista kaikkiin ohjelman tavoitteisiin liittyen niin viranomaisten kuin järjestöjenkin piirissä ja myös kansalaisten keskuudessa.

Vuonna 2020 Suomi raportoi EU:n ihmiskauppadirektiivin mukaisesti useista edistysaskelista ihmiskaupan vastaisessa työssä. Poliisiin on perustettu valtakunnallinen ihmiskauppatutkintaryhmä ja esitutkintaviranomaisten koulutukseen on panostettu. Ihmiskauppailmiö on kuitenkin huolestuttavasti nousussa. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän piirissä oli 2024 lopussa 1610 henkilöä, 2020 lopussa 916 henkilöä, kun 2018 luku oli 455. Laaja-alainen ja poikkihallinnollinen ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma hyväksyttiin 2021 ja sen päivittäminen sekä uuden ohjelman laadinta on käynnistynyt 2025. Lisäksi ihmiskaupan muutosdirektiivi on kansallisesti täytäntöön pantavana. Toimintaohjelma on jo vastannut osaltaan Suomelle annettuihin kansainvälisiin suosituksiin puuttua ihmiskauppaan. Suositusten toimeenpanossa hyödynnetään ISF-rahastoa, mm. tilastoinnin parantamisessa. Kehittämis- ja koulutustoimia tarvitaan edelleen ihmiskaupan tunnistamisessa ja ilmitulossa, rikosvastuun toteutumisessa sekä uhrien auttamisessa ja suojelemisessa. ISF-rahoituksella voidaan tukea kansallisen toimintaohjelman toimeenpanoa ja muutetun ihmiskauppadirektiivin täytäntöönpanoa. Toimia, kuten työnantajien neuvonta, toteutetaan laajalla viranomaisyhteistyöllä yksityinen sektori ja järjestöt mukaan lukien EU:n ihmiskaupan torjumisen strategiaan pohjautuen. Tiedonvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä eri maiden ja erityisesti Europolin kanssa vahvistetaan.

Osana vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaisia toimia ISF-tuella parannetaan rikosten uhrien ja todistajien suojelua. Toimilla edistetään EU:n uhristrategian, uudistettavan uhridirektiivin ja juuri uudistetun naisiin kohdistetun väkivallan direktiivin toteutusta. Kansallisen uhripoliittisen toimenpideohjelman tavoitteena on mm. parantaa rikosten uhrien asemaa rikosoikeudellisissa menettelyissä. Vuosien kehittämistyön tuloksena Suomeen on saatu säännöspohjaltaan ja toimintamalleiltaan kansainvälisten standardien mukainen todistajansuojeluohjelma. Tästä huolimatta teknisiin järjestelmiin kohdistuu kehittämispaineita. Todistajien aseman vahvistamiseksi tavoitteena on tiedon jakamisen ja tukipalveluiden parantaminen. ISF-P -hankkeilla mm. perustettiin 24/7 auttava puhelin väkivallan uhreiksi joutuneille naisille ja tehtiin muutoksia oikeushallinnon tietojärjestelmiin rikosuhrimaksujärjestelmän käyttöönottamiseksi.

Suomessa on johdonmukaisesti edistetty hybridiuhkien koordinoitua tunnistamista ja torjuntaa, ja vahvistettu viranomaisten suorituskykyä ja -vastetta kriittistä infraa vaarantavien tilanteiden varalta.

Hybridiuhkiin varautumisen ja valmiuksien parantamisen merkitys on kasvanut nopean toimintaympäristön muutoksen johdosta. Kriittisten palveluiden häiriönsietokyvystä annetun CER-direktiivin toimeenpanoa voidaan edistää ISF-tuella. Viranomaisia ja kriittisiä toimijoita ohjaavat valtakunnallinen suunnitelma ja kansallinen riskiarvio, jotka valtioneuvoston on määrä vahvistaa alkuvuonna 2026. Kriittisten infrastruktuurien suojelussa tulee kehittää esim. viranomaisten yhteistyötä, miehittämättömän ilmailun vastatoimintaa, suojaa joukkotuhoaineilta ja kameravalvontadatan hyödyntämistä.

Suomi osallistuu unionin yhteisten CBRNE-kapasiteettien kehittämiseen. ISF-tuella järjestetään mm. CBRNE-koulutuksia sekä harjoituksia kansallisella ja kansainvälisellä tasolla ja hankitaan mm. suojavälineitä ja CBRNE-uhkien havaitsemisen ja tunnistamisen suorituskykyjä. Tavoitteena on myös CBRNE-asiantuntijavaihtojen toteuttaminen.

Ohjelman kaikissa toimissa huomioidaan rahastojen yleisasetuksen (CPR) artiklan 9 mukaiset horisontaaliset periaatteet ja ISF-asetuksen art. 4 mukaiset periaatteet. Ohjelma ja toteutettavat toimet perustuvat yhteisiin eurooppalaisiin arvoihin, oikeusvaltioperiaatteen, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja perus- ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. Haavoittuvassa asemassa olevien, etenkin lasten, suojeluun kiinnitetään erityistä huomiota.

Synergiat

ISF-rahoituksella ei ylläpidetä lakisääteistä perustoimintaa, kuten yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tehtäviä (YJT). Sillä voidaan täydentää ja tehostaa budjettirahoitteista toimintaa. Eri rahoituskanavien käyttö suunnitellaan julkishallinnossa toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä. Rahoituksella ei tueta puhdasta tutkimustoimintaa, jota tyypillisesti tuetaan tutkimusapurahoin.

Muiden EU-rahoitusohjelmien hallintoviranomaisten kanssa keskustellaan synergioiden löytämiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi sekä valmistelu- että toimeenpanovaiheissa. Rahaston toimia koordinoidaan ainakin muiden sisäasioiden rahastojen, tullivalvontavälineiden rahoitusinstrumentin (CCEI), oikeusalan rahoitusohjelman, elpymistukivälineen (RRF) ja Horisontti-ohjelman kanssa.

Sisäasioiden rahastojen tavoitteet risteävät esim. ihmiskauppateemassa. AMIF-ohjelmassa nostetaan esiin ihmiskaupan uhrien tunnistaminen turvapaikanhakijoiden vastaanottopalveluissa ja turvallisten tilojen järjestäminen, kun taas ISF-ohjelmassa painotus on viranomaisten kyvyssä tunnistaa, selvittää ja paljastaa ihmiskauppaa ja prosessien kehittämisessä avun piiriin pääsemiseksi.

Viranomaisten yhteisiä esim. tietojärjestelmä- ja laitehankintahankkeita toteutettaessa rahoituslähde on pääasiallisen tavoitteen mukaan joko ISF-, BMVI- tai CCEI-rahasto. Rahastot voivat täydentää toisiaan. Oikeusalan viranomaisten toimiin ISF-rahasto voi toimia täydentävänä lähteenä koko rikosprosessiketjua palvelevissa hankkeissa ja kun hankkeeseen ei ole mahdollista saada rahoitusta oikeusalan ohjelmasta. Tällaisia ovat esim. oikeusalan tietojärjestelmiin tehtävät IO-asetuksesta johtuvat kehittämistoimet.

Suomen RRF-suunnitelman ja ISF-ohjelman samat teemat ovat kyberturvallisuus ja rahanpesu. ISF:n fokus on rikostorjunnassa, -tutkinnassa ja lainvalvontaviranomaisten kouluttamisessa, RRF:n laajasti kyberturvallisuuden harjoitustoiminnassa ja tutkimuksessa. RRF tehostaa rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa, ISF-tuella parannetaan rahanpesuun liittyviä järjestäytyneen rikollisuuden torjumistoimia.

Sisäisen turvallisuuden viranomaiset seuraavat Horisontti-ohjelman innovaatiohankkeiden tuloksia ja toimeenpaneavat niitä mahdollisuuksien mukaan ISF-rahoituksella.

Yleisasetuksen art. 22 mukaisesti taulukko 3 voi sisältää allokoimattomia toimityyppejä, joilla varaudutaan temaattisesta välineestä mahdollisesti rahoitettaviin toimiin.

Hallintoviranomaisena toimii sisäministeriö. Tarkastusviranomaisena toimii valtiovarainministeriön controller -toiminto, joka vastaa myös EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahasto-ohjelmien tarkastusviranomaisen tehtävistä. Keskittämällä tarkastusviranomaisen tehtävät samalle elimelle saavutetaan synergiaetuja ja varmistetaan yleisasetuksen yhdenmukainen soveltaminen. Rahoituksen kasvu merkitsee hankkeiden ja toiminnan lukumäärän lisääntymistä, joskin myös hankkeiden koon odotetaan kasvavan. Hallintoviranomainen on varautunut uuden ohjelmakauden tehtävien ja ohjelmakausien päällekkäisyyksien hoitamiseksi henkilötövuosien lisäyksellä. Työmäärää pyritään tasaamaan mm. lisäämällä yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttöä.

2. Erityistavoitteet ja tekninen apu

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 ja 4 kohta

Valittu	Erityistavoite tai tekninen apu	Toimen tyyppi
☒	1. Tietojen vaihto	Säännölliset toimenpiteet
☒	1. Tietojen vaihto	Erityiset toimenpiteet
☒	1. Tietojen vaihto	Liitteen IV toimet
☒	1. Tietojen vaihto	Operatiivinen tuki
☐	1. Tietojen vaihto	Hätäapu
☒	2. Rajat ylittävä yhteistyö	Säännölliset toimenpiteet
☒	2. Rajat ylittävä yhteistyö	Erityiset toimenpiteet
☒	2. Rajat ylittävä yhteistyö	Liitteen IV toimet
☒	2. Rajat ylittävä yhteistyö	Operatiivinen tuki
☐	2. Rajat ylittävä yhteistyö	Hätäapu
☒	3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Säännölliset toimenpiteet
☐	3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Erityiset toimenpiteet
☒	3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Liitteen IV toimet
☒	3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Operatiivinen tuki
☐	3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Hätäapu
☒	TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)	
☐	TA.37. Tekninen apu – kustannuksiin perustumaton (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artikla)	

2.1. Erityistavoite: 1. Tietojen vaihto

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Tehokas ja turvallinen tiedonvaihto on keskeinen edellytys EU:n sisäisen turvallisuuden tavoitteiden toteuttamiseksi. Tiedonvaihdon kehittäminen viranomaisten kesken sekä yksityisen sektorin ja järjestöjen kanssa mm. sähköisiä tietojenvaihdon ratkaisuja rakentamalla ja tietojenvaihdon esteitä poistamalla on keskeistä ennalta estävän toiminnan, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan, rikosilmiöiden varhaisen tunnistamisen, varautumisen sekä rikosten uhrien palveluihin ohjauksen näkökulmasta. On tarpeen kehittää uusia tilannekuvan muodostamisen tapoja, tiedonvälittämisen rakenteita ja salattuja tietojärjestelmiä kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden välillä.

ISF-tuella toteutetaan sisäisen turvallisuuden vahvistamiseksi lainvalvonta- ja oikeusviranomaistietojärjestelmämuutoksia ja järjestelmien yhteensovittamiseen liittyviä, niin EU- kuin kansalliseenkin sääntelyyn pohjautuvia toimia. Rahoituskauden lopulla tietojenvaihdon kehittämisessä poliisiyhteistyössä on keskeistä tietojenvaihtodirektiivin (mm. lainvalvontaviranomaisten keskitetyn asianhallintajärjestelmän perustaminen) ja automaattisesta tietojenvaihdosta annetun Prüm II -asetuksen täytäntöönpano.

Tietojenvaihtodirektiivi edellyttää, että Europolin hallinnoima suojattu verkkosovellus (SIENA) on ensisijainen tiedonvaihtokanava. EU-maiden välillä tapahtuvaa tietojenvaihtoa varten jokaisella jäsenmaalla tulee olla ympärivuorokautinen yhteyspiste. Suomi käyttää kansainvälisiä tiedonvaihtokanavia varsin tyydyttävästi. SIENAn käyttö on Suomessa edistynyt koko maassa. Kansainvälisten tietokantojen käytön osaamisen ja menettelyiden tuntemus eivät kuitenkaan ole tarpeeksi hyvällä tasolla, joten koulutusta voidaan järjestää ISF-tuella.

Suomi tekee myös Prüm-päätökseen perustuvaa hajautettua tiedonvaihtoa sekä sormenjälkien, DNA:n että ajoneuvojen osalta. Prüm-päätöksen 2008 täytäntöönpanotoimet on toteutettu. Prüm II velvoittaa mm. kasvokuvien vaihtoon.

Kokonaisvaltaisen sisäisen turvallisuuden edistämiseksi on rahoituskauden lopulla kiinnitettävä huomiota edelleen myös konfiskaatiodirektiivin ja CER-direktiivin toimeenpanon edellyttämään tietojenvaihdon kehittämiseen. Konfiskaatiodirektiivin osalta jäsenvaltioiden tulee varmistaa, että direktiivin mukaisia tehtäviä hoitavat toimivaltaiset viranomaiset pystyvät hankkimaan nopeasti tiedot jäädytetystä ja menetetyksi tuomitusta omaisuudesta. Tämä saattaa Suomessa edellyttää eri viranomaisten tietojärjestelmiin tallennettavien tietojen määrän kasvattamista ja integraatioita järjestelmien välillä tai mahdollisesti keskitetyn rekisterin perustamista.

Uusilla teknologioilla on erittäin laaja kosketuspinta viranomaisten toimintaan eri sektoreilla. Digitalisaatio ja muu teknologinen kehittäminen ovat viranomaistoiminnan tehostamisen ja sisäisen turvallisuuden parantamisen osalta olennaisia kehittämiskohteita tulevina vuosina ja edellyttävät kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä myös yritys- ja tiedemaailman kanssa. Esitutkinta- ja oikeusviranomaisten täytyy mm. tunnistaa ja hallita mahdollinen digitaalinen todistusaineisto ja kyetä kehittämään tuotteet ja ratkaisut, joiden avulla työtehtävät voidaan suorittaa laadukkaasti ja tietoturvallisesti.

Nykytilassa ongelmia ovat tietomassan räjähdysmäinen kasvu, kapasiteettivaje tiedon käsittelyssä, verkkoratkaisujen käytettävyyden vanheneminen, manuaalisen käsittelyn suuri määrä sekä tallennusalojen kapasiteetin riittämättömyys. Tiedonvaihdon järjestelmiä on useita, niitä on hankala käyttää eivätkä tiedonhallinnan menettelyt vastaa tiedonvaihdon tarpeita. Sujuva tiedonkulku ja ajantasainen tilannekuva eivät toteudu poikkeusoloissa riittävän vakioidulla tavalla eri viranomaistoimijoiden, siviiliviranomaisten ja niitä tukevien järjestötoimijoiden välillä.

Tällä hetkellä Suomessa viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden yhteisenä viestintäkanavana ja tilannejohtamisen työkaluna toimii viranomaisverkko Virve. Komission johdolla ollaan kehittämässä EUCCS-järjestelmää (European Critical Communication System), joka tulee olemaan yhteentoimiva laajakaistainen kommunikaatoratkaisu EU- ja Schengen alueen turvallisuus- ja pelastusviranomaisille. Suomessa on kehitteillä laajakaistaverkko Virve 2.0, joka mahdollistaa liittymisen EUCCS-

järjestelmään. Virve 2.0 päätelaitteita voidaan käyttää koko EU-alueella samalla tavalla kuin niitä käytettäisiin Suomessa.

Tiedon tallentamista, tiedon käsittelyä ja analyysitoimintaa viranomaisten yhteisiin tarpeisiin on kehitettävä, huomioiden tekoälyn ja ohjelmistorobotiikan hyödyntämisen mahdollisuudet ilmiöiden ja trendien tunnistamisessa, materiaalin läpikäynnissä, tietojen luokittelussa ja henkilöllisyyksien varmentamisessa. Rahoituskaudella 2014-2020 Timantti-hankkeessa kehitettiin tietojärjestelmäratkaisuja suurten tietomäärien tallentamiseen, käsittelyyn ja analysointiin. Analyysikyvykkyyden parantaminen edelleen hyödyttää kokonaisrikostorjuntaa, erityisesti paljastavaa ja ennaltaehkäisevää toimintaa.

PTR-viranomaisten matkustajatietotoiminnoissa ja matkustajatiedustelussa käytettävissä tulisi olla mm. yksi yhteinen matkustajarekisteritietojen tietokanta/käsittelyjärjestelmä, jolla varmistetaan sekä kansallinen, että EU-laajuinen matkustajarekisteritietojen saaminen liikenteenharjoittajilta mm. API vaatimukset huomioiden. Matkustajatietojen käsittely on edelleen osin manuaalista ja käytössä on useita erillisiä tietokantoja ja -järjestelmiä. EU-laajuisten tietojärjestelmien tiedot tulisi integroida osaksi matkustajatietojen analyysiä, josta saatavaa tietoa voidaan käyttää päivittäisenä työkaluna viranomaisten yhteisissä operaatioissa, taktisessa ja strategisessa suunnittelussa ja rikostorjuntaprosessin päivittäistyössä.

EES-, ETIAS-, SIS- ja yhteentoimivuusasetusten edellyttämät muutokset lainvalvontaviranomaisten kansallisiin järjestelmiin, mm. yhteiskäyttöalusta RENKIin, jatkuvat koko ohjelmakauden ajan. ISF-P -tuella tehtiin viestintäinfrastruktuurin rakentamista, rajapintamuutostöitä ja muutoksia kansallisiin tietojärjestelmiin ja käynnistettiin SIS-uudistuksen edellyttämät muutostyöt, joita jatketaan rahoituskaudella 2021-2027. EU-laajuisten tietojärjestelmien käyttöönotto ja yhteentoimivuus edellyttävät edelleen valmiutta lisämuutostöihin olemassa olevissa tietojärjestelmissä, rajapintojen jatkokehitystä sekä mm. yhteispisteiden luomista. Teknisissä ratkaisuissa on huomioitava loppukäyttäjien tarpeet, tavoitteet ja tietosuojat. Viranomaiset koulutetaan järjestelmien käyttöön. EU-tietojärjestelmistä annetut asetukset edellyttävät tietojärjestelmämuutoksia myös oikeusalan tietojärjestelmiin, kuten kansalliseen CRIS-tiedonvaihtojärjestelmään. Oikeusrekisterikeskuksen ylläpitämästä rikosrekisteristä ei ole integraatioita VIS- ja Eurodac-tietojärjestelmiä käyttäville sekä seulonta-asetuksessa tarkoitetuille viranomaisille, minkä lisäksi yhteentoimivuus edellyttää uudentyypistä rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalista todentamista ja sen edellyttämiä integraatioita ja järjestelmämuutoksia, sekä järjestelmämuutoksia turvallisuushäiriöihin vastaamiseksi tehokkaasti. Yhteentoimivuuden toteuttaminen edellyttää muutoksia etenkin rikos- ja sakkorekisteriin sekä CRIS-järjestelmään.

Eurooppalaisten tutkintamääräysten, eurooppalaisten esittämisen- ja säilyttämismääräysten (e-evidence) ja sähköisen todistusaineiston välittämiseen tarkoitettua eEDES-järjestelmän käyttöön ottaminen on Suomessa vielä kesken. Viranomaiset tarvitsevat rekisteritiedot ja aineistot olennaisesti nopeammin kuin tällä hetkellä on mahdollista. Käytännössä tämä edellyttää tiedonluovutuksen sähköistämistä. Kansallisella tasolla on tärkeä huolehtia riittävän vahvasti suojatuista poliisin ja syyttäjien tietojärjestelmien rajapinnoista kustannustehokkaimmalla tavalla.

Korruption torjunnan kannalta merkityksellisen EPPO-asetuksen mukaisesti valtuutettujen Euroopan syyttäjien on voitava saada kaikki kansallisiin rikostutkinta- ja lainvalvontatietokantoihin sekä muihin merkityksellisiin viranomaisrekistereihin tallennetut tiedot. EPPO-rajapintojen rakentaminen palvelee rahaston tavoitteiden toteutumista sekä lainvalvontaviranomaisten ja oikeusviranomaisten yhteistyötä. Suomen kansallinen rikosasioiden hallintajärjestelmä on tärkeää saada yhteensopivaksi EU-tason rikosoikeudellisten järjestelmien, kuten CTR (Eurojust's Counter Terrorism Register) kanssa terrorismirikoksiin liittyvien tietojen jakamiseksi. Em. oikeusalan järjestelmät palvelevat koko rikosprosessiketjua, joten IO-toimia voidaan edistää ISF-rahoituksella täydentäen, jos hankkeeseen ei ole mahdollisuutta saada rahoitusta oikeusalan ohjelmasta.

Taistelussa lasten seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan on selkeä tarve tehokkaammalle kansainväliselle tiedonvaihdolle. Lasten seksuaalisen hyväksikäyttömateriaalin (CSAM-materiaali, Child Sexual Abuse Material) määrä on jatkuvassa kasvussa. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttäjiä tuli Suomessa v. 2019 tietoon 1 709, mikä on 24,5 prosenttia enemmän kuin 2018. Vuonna 2023 kansallisen CRIS-järjestelmän kautta lähetetyistä kyselyistä 60 % oli lasten kanssa työskentelyyn tai vapaaehtoisena toimimiseen

liittyviä kyselyitä ja Suomeen saapuneista kyselyistä vastaava osuus oli 40 % (65 % ja 21 % v. 2019). Tietojenvaihdon tulee olla nopeaa, rikostorjuntatoimien tehokkaita ja CSAM-järjestelmän käyttöliittymän suoraviivainen ja tehokas. CSAM-järjestelmästä tulee pystyä siirtämään tietoa myös Interpolin, Eurojustin ja Europolin tietokantoihin. Rahoitusta käytetään ilmiön torjumiseksi ja paljastamiseksi mm. tietotekniikkaan ja tietojärjestelmäkehitykseen, kuten automatisointiin, jonka rinnalla on kehitettävä toimijoiden osaamista koulutuksin.

Kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavia täytäntöönpanotoimia ja mm. seuraavanlaisia toimia:

1 A Turvallisuutta koskevan unionin säännösten yhdenmukainen soveltaminen

- Toteutetaan Schengen-arvioinnin edellyttämät muutokset tietojärjestelmiin ja tietojenvaihtoon liittyen. (75/90 %)
- Pannaan täytäntöön tiedonvaihtoon liittyvä EU:n lainsäädäntö, mm. lainvalvontaviranomaisten keskitetyn asianhallintajärjestelmän rakentaminen (75/90 %)
- Europolin tietojärjestelmän (EIS) käytön parantaminen laajentamalla tekninen ratkaisu tietojen lataamiseksi verkkoon kattamaan kaikenlaiset toiminnallisesti arvokkaat tiedot (75/90 %)
- Pannaan täytäntöön EU:n konfiskaatiodirektiivi (75/90 %)
- Kehitetään tietojärjestelmiä, analyysityökaluja sekä laajamittaista yhteistyötä rikostiedustelu- ja analyysitoiminnan tarpeisiin. (75/90 %)

1 B Turvallisuuden kannalta merkityksellisten unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien perustaminen, mukauttaminen, ylläpito ja yhteentoimivuus

- Luodaan laaja kansallinen yhteentoimivuus kansainvälisten velvoitteiden toteuttamiseksi laatimalla tieto-, toiminta- ja käyttöoikeusarkkitehtuuri sekä suunnittelemalla tekniset ratkaisut. (90 %)
- Kehitetään kansallisia tieto-, asianhallinta- ja viestinvälitysjärjestelmiä, esim. asetietojärjestelmä, jonka avulla parannetaan mm. aseiden elinkaaren seuranta ja tietojenvaihtoa sekä eri viranomaisten välillä että kansallisen asetietojärjestelmän (Askel) ja EU:n yhteisten tietojärjestelmien välillä (IMI). (75/90 %)
- Rakennetaan EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvät toiminnallisuudet vaiheittain tietoturva huolehtien. Toteutetaan tarvittavat prosessimuutokset, ohjeistukset ja koulutus. (75/90 %)
- Toimeenpannaan API- ja PNR-tietojen keräämiseksi ja käsittelemiseksi vaadittavat toimet. (75/90 %)
- Edistetään Virve-verkon kehittämistä osana EUCSS-kommunikaatoratkaisua. (75/90 %)

1 C Unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien aktiivisen käytön lisääminen

- Luodaan teknologiset ratkaisut, jotka mahdollistavat kansallisen ja kansainvälisen tietoturvallisen tiedonhaun kansallisista ja kansainvälisistä tietolähteistä ja käyttäjäviranomaisesta riippumatta. Esim. SIENA roll outin käyttömahdollisuuksien laajentamista tutkitaan ja SIENA EU-C tiedonvaihdon vaatimuksia selvitetään. Koulutetaan viranomaiset hyödyntämään tietokantoja tehokkaammin. (75/90 %)
- Tehostetaan tiedonvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä eri maiden, EU- ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa mukaan lukien Prüm-päätöksiin perustuva tietojenvaihto, huomioiden kansainväliset tietoturvaluokitukset. (75/90 %)
- Varmistetaan sähköinen pääsy hotellirekisteritietoihin. (75/90 %)
- Parannetaan tietosuojaoaamista perusoikeuksien turvaamiseksi. (75 %)

- Kehitetään tekoälyn, robotiikan ja analyysityökalujen hyödyntämistä rikollisuuden ehkäisemisessä, torjunnassa ja paljastamisessa. (75/90 %)

1 D Kansallisten toimenpiteiden tukeminen, mukaan lukien kansallisten tietokantojen yhteenliittäminen ja liittäminen unionin tietokantoihin

- Edistetään digitaalisuutta koko rikosprosessiketjussa, esimerkiksi koulutuksella ja uusien ohjelmien ja laitteistojen hankinnoilla. Edistetään CRIS- ja e-Edes-järjestelmäkehitystä. (75 %)
- Parannetaan viranomaisten osaamista ja työprosesseja ohjeistuksella ja koulutuksella hyödyntämään tietokantoja ja -järjestelmiä EU-yhteistyön tehostamiseksi tietoturva ja -suoja huomioiden. (75 %)
- Edistetään innovatiivista digitalisaatiota, tekoälyä, tallennusratkaisuja, analyysikyvykkyyttä ja verkkoyhteyksiä viranomaisten toiminnassa laaja-alaisesti. (75 %)
- Kansallisen ja keskitetyn, liikennemuotoneutraalin matkustajatietoyksikön perustamisesta laaditaan selvitykset ja toteutetaan tulokset. (75 %)

Koulutustoimissa huomioidaan CEPOLin koulutustarpeiden arvioinnissa (STNA) havaitut puutteet ja koordinaatio CEPOLin kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi ja synergioiden lisäämiseksi.

Operatiivinen tuki

Operatiivista tukea käytetään tässä erityistavoitteessa viranomaisten tietojärjestelmien ja tiedonvaihdon ylläpitämiseen turvallisuuden korkean tason varmistamiseksi unionissa. Järjestelmien yhteentoimivuusvaatimukset ja kasvavat matkustaja- ja kyselymäärät lisäävät resurssien tarvetta tietojärjestelmien integraatio-, huolto- ja ylläpitotoimissa. Esimerkiksi SIS-kyselymäärät 2020-luvulla ovat kolminkertaiset vuoteen 2013 verrattuna, jolloin kyselyjen määrä oli noin 38 miljoonaa. Myös rikosrekisterikyselyt ovat lisääntyneet merkittävästi. Operatiivista tukea hyödynnetään erityisesti EU-tason yhteisten järjestelmien, mutta myös tietojenvaihtoa tukevien kansallisten tietojärjestelmien ja -verkkojen ylläpidosta ja käyttötuesta aiheutuviin kuluihin sekä henkilöstömenoihin. Tuensajia ovat toimivaltaiset viranomaiset.

Suomi toteuttaa erityistoimea ISF/2025/SA/1.1.1, jonka tavoitteena on tukea jäsenvaltioita toimeenpanemaan eurooppalainen poliisirekisterihakemistojärjestelmä (European Police Record Index System EPRIS).

Tulostavoitteita mm.

- Kansalliset liittymät ja rajapinnat EU-tasolla käytössä olevien yhteisten alustojen ja järjestelmien kanssa on toteutettu IO-roadmapin mukaisesti. Yhteentoimivuudessa ilmenneet jatkokehitystarpeet on toteutettu.
- SIS-järjestelmäkehitystä on viety eteenpäin.
- Viranomaiset on koulutettu EU-laajuisen tietojärjestelmien ja -kantojen tehokkaaseen ja tietoturvalliseen käyttöön.
- Tietojenvaihto- ja konfiskaatiodirektiivin sekä Prüm II -säädösten edellyttämät tietojärjestelmämuutokset ja eri järjestelmien yhteensovittamistoimet on tehty.
- Tiedon laatu on parantunut digitalisaation edistymisen myötä.
- Uusia innovatiivisia ratkaisuja on kehitetty esimerkiksi tietomassojen läpikäyntiin ja analysointiin. Tavoitteena on vähentää manuaalista työtä ja nopeuttaa prosesseja.
- Tiedonvaihtoa niin kansallisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä on parannettu ja hallinnollisia prosesseja on tehostettu.
- Vihjeiden ja tietojen käsittely on automatisoitu eli prosesseissa hyödynnetään koneoppimista, ohjelmistorobotiikkaa ja tekoälyä, mm. matkustajatiedustelussa.

- Matkustajatiedustelun ja matkustajatietoyksikkötoiminnan mahdollisuuksia ja valmiuksia on vahvistettu rikollisuuden, erityisesti vakavan rikollisuuden ja terrorismin paljastamiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi hyödyntäen tietojohtoista poliisitoimintaa ja tiivistämällä toimivaltaisten viranomaisten sekä muiden toimijoiden välistä yhteistyötä.
- Asetietojärjestelmää on kehitetty toteuttamalla sähköinen rajapinta, jonka kautta ase-elinkeinonharjoittajat tekevät ilmoituksia järjestelmään. Aseiden ja aseosien elinkaaren ja sijaintitietojen seuranta on kehitetty reaaliaikaiseksi ja siten luotettavammaksi. Tietojenvaihtoa sekä kansallisesti että EU:n yhteisten asetietojärjestelmien välillä (IMI) on parannettu.
- CSAM:iin liittyvä vihjeiden ja tietojen käsittely ja siirto on automatisoitu. Tavoitteena on pystyä tekemään lasten seksuaalisen hyväksikäytön estämiseen tähtääviä rikosrekisterikyselyitä laajasti muihin EU-jäsenvaltioihin ja pystyä vastaamaan muiden jäsenvaltioiden kasvavaan kyselymäärään.

2.1. Erityistavoite 1. Tietojen vaihto

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.1.1	Koulutustoimien osanottajien määrä	lukumäärä	8 471	10 000
O.1.2	Asiantuntijakousten/työpajojen/opintokäyntien määrä	lukumäärä	22	100
O.1.3	Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä	lukumäärä	36	40
O.1.4	Hankittujen laitteiden määrä	lukumäärä	2	10

2.1. Erityistavoite 1. Tietojen vaihto

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.1.5	Niiden tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmien määrä, jotka on saatettu yhteentoimiviksi jäsenvaltioissa/turvallisuuden kannalta merkittävien EU:n ja hajautettujen tietojärjestelmien kanssa/kansainvälisten tietokantojen kanssa	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	19	lukumäärä	Poliisihallitus, oikeusrekisterikeskus	
R.1.6	Sellaisten hallinnollisten yksiköiden määrä, jotka ovat hiljattain perustaneet uusia tai mukauttaneet olemassa olevia tiedonvaihtomekanismeja/-menettelyjä/-välineitä/-ohjeita muiden jäsenvaltioiden / EU:n virastojen / kansainvälisten järjestöjen / kolmansien maiden kanssa	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	15	lukumäärä	Poliisihallitus	
R.1.7	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutusta hyödyllisenä työssään	lukumäärä	0	osuus	2021	10 000	lukumäärä	Kurssipalaute	
R.1.8	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimesta	lukumäärä	0	osuus	2021	9 000	lukumäärä	Kurssipalaute	

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
	käyttävänsä kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista								

2.1. Erityistavoite 1. Tietojen vaihto

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Toimityyppi	001.Tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmät, yhteentoimivuus, tietojen laatu (laitteet pois lukien)	16 742 609,81
Toimityyppi	002.Verkostot, osaamiskeskukset, yhteistyörakenteet, yhteiset toimet ja operaatiot	0,00
Toimityyppi	003.Yhteiset tutkintaryhmät tai muut yhteiset operaatiot	0,00
Toimityyppi	004.Asiantuntijoiden lähettäminen	0,00
Toimityyppi	005.Koulutus	100 000,00
Toimityyppi	006.Parhaiden käytäntöjen vaihto, työpajat, konferenssit, tapahtumat, tiedotuskampanjat, viestintätoimet	0,00
Toimityyppi	007.Tutkimukset, pilottihankkeet, riskienarviointi	0,00
Toimityyppi	008.Välineistö	500 000,00
Toimityyppi	009.Kulkuneuvot	0,00
Toimityyppi	010.Rakennukset, tilat	0,00
Toimityyppi	011.Tutkimushankkeiden käyttöönotto tai muu seuranta	0,00

2.1. Erityistavoite: 2. Rajat ylittävä yhteistyö

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Rajat ylittävän rikollisuuden, esim. ihmiskaupparikollisuuden, tehokas torjunta edellyttää tiivistä kansallista ja kansainvälistä viranomaisten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä, tiedonvaihtoa ja teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä. Suomessa vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan toimintaperiaate on laaja moniviranomaisyhteistyö poliisi-, raja-, tulli- ja syyttäjäviranomaisten, tarvittaessa myös sosiaali- ja terveystieteiden kesken. Ennalta estävä toiminta on painopisteenä. Rikosvastuun toteutuminen edellyttää koko rikosprosessiketjun viranomaisten tiivistä ja sujuvaa yhteistyötä. Hallitusohjelman mukaisesti Suomessa onkin käynnissä useita toimenpiteitä rikosprosessin sujuvoittamiseksi.

Erityistavoitteen 2 toimin voidaan tehostaa ja parantaa viranomaisten yhteistoimintaa. ISF-tuella jatketaan hallinnollisen rikostorjunnan kehitystyötä tiivistäen tiedonvaihtoa ja käytänteiden jakamista viranomaisten, järjestöjen ja yksityisen sektorin, kuten finanssialan ja elinkeinoelämän kesken järjestäytyneen rikollisuuden rikoshyötyjen konfiskoinnissa ja rikosvastuun toteutumisessa mm. rahanpesun ja petosrikollisuuden torjumiseksi. Yhteisiin toimiin voivat osallistua viranomaisten lisäksi kunnat, alueet ja muut paikallis- ja aluetason sidosryhmät sekä elinkeinoelämä ja kansalaisyhteiskunta. ISF-rahoituksella voidaan tehostaa esimerkiksi ihmiskaupan vastaista poikkihallinnollista ja kokonaisvaltaista työtä eri toimijoiden välillä. Yhtä lailla muita sisäisen turvallisuuden vahvistamiseen liittyviä, niin kansallisesta kuin EU-sääntelystä aiheutuvia mm. järjestäytyneeseen rikollisuuteen, maksupetoksiin, rahanpesuun, korruption, jengi- ja nuorisoriikollisuuteen tai rikoshyödyn pois ottamiseen liittyviä viranomaisten välisiä tai sidosryhmien kanssa toteutettavia yhteisiä kehittämistoimia voidaan edistää erityistavoitteesta 2. ISF-P -rahoituksella kaudella 2014-2020 toteutettiin mm. hankkeita rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja kehitettiin toimintamalleja virtuaalivaluuttojen käyttöön liittyen.

Lainvalvontaviranomaiset ja muut toimivaltaiset viranomaiset toimivat kansainvälisissä suhteissa aktiivisesti ja systemaattisesti yhteisten kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö perustuu vakiintuneeseen kansallisten kontaktipisteiden (SPOC), poliisin eri yksiköiden ja PTR-viranomaisten (poliisi, tulli, raja) väliseen hyvään yhteistyöhön. Kansainvälisen PTR-toiminnan painopiste on lähialueyhteistyössä naapurivaltioiden kanssa, erityisesti Baltian maiden kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamisessa operatiivisella tasolla. Esitutkintaviranomaisten ja syyttäjän yhteistyö Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston Eurojustin kanssa on kasvussa.

Suomi osallistuu EU:n Venäjään kohdistamien pakotteiden toimeenpanoon ja edellyttää, että Venäjän vastuu kansainvälisistä rikoksista ja vahingoista toteutuu. Suomi kiinnittää huomiota pakotteiden vaikuttavuuden turvaamiseen sekä tehokkaaseen toimeenpanoon. Toimivaltaiset viranomaiset vastaavat pakotteiden toimeenpanosta.

Viranomaiset osallistuvat yhteisiin operaatioihin ja tutkintaryhmiin muiden jäsenvaltioiden ja sopimusmaiden kanssa operatiivisen tarpeen mukaan. Kansainväliset operaatiot ja muut yhteiset rikostorjuntatoimet ovat hyvin etukäteen suunniteltuja eikä käytännön esteitä juuri ole. Rahoituskaudella 2014-2020 toteutettiin mm. poliisin johdolla yhteistyössä Rajavartiolaitoksen, Puolustusvoimien ja Viron viranomaisten kanssa FINSIU-hanke, jolla edistettiin EU-maiden välistä viranomaisyhteistyötä terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjunnassa harjoittelemalla terrorismiin liittyviä häiriö- ja erityistilanteita. Kansallisille EMPACT-toimijoille järjestetään rahoituskaudella tarvittaessa esim. kyberrikostorjunnan ja tietoverkkorikollisuuden osalta koulutusta ja tilaisuuksia, joissa syvennetään EMPACT-toimintaan ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin liittyvää tietämystä ja lisätään mekanismin vaikuttavuutta.

Pohjoismainen poliisiyhteistyö sallii myös suorat kontaktit paikallispoliisista pohjoismaisiin vastapuoliin. Toisinaan haasteita ilmenee käytettävissä olevissa resursseissa ja yhteydenpitokanavien valinnassa ja käytössä. Rahoitusta voidaan käyttää mm. yhteisiin viranomaisharjoituksiin, jotka koskevat esim. hybridi-vaikuttamista, terrorismin torjuntaan liittyviä häiriö- tai erityistilanteita tai muita laajoja operatiivisia tilanteita, ja joilla parannetaan rajat ylittävää operatiivista yhteistyötä. Tiedon välittymisen

varmistaminen on olennaista uhrien auttamisessa rajat ylittävissä tapauksissa. Lainvalvonta- ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välistä monialaista operatiivista yhteistyötä tulee edelleen tehostaa kehittämällä ja käyttämällä uusia yhteistyö- ja tiedonvaihtomenetelmiä ja tukeutumalla uusiin teknologisiin sovelluksiin ja välineisiin.

Rajat ylittävän rikollisuuden, mm. ympäristö- ja huumerikollisuuden ja muun kansainvälisen rikollisuuden torjuntaan ja tutkintaan liittyviin operaatioihin osallistuminen on tärkeää.

Ympäristörikollisuus on tunnustettu sekä Europolin että Eurojustin toiminnassa yhdeksi prioriteeteista. Se on kasvava vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden muoto, joka on maailmanlaajuisesti rikoshyödyttään merkittävää ja on lisääntymässä myös Suomessa, mutta alan erikoisosaamista on vähän. Ympäristörikollisuus jää usein piilorikollisuudeksi. Tieto on hajautunutta, ongelma ulottuu monen viranomaisen tai valtion toimialueelle ja resurssit ja osaaminen ovat rajallisia. Lailliseen toimintaan kytkeytyneen jäterikollisuuden lisäksi uhanalaisten lajien kauppa ja elintarvikeketjuun liittyvä rikollisuus ovat merkittäviä ympäristörikollisuuden muotoja. Ympäristörikostorjunnasta on laadittu kansallinen strategia ja toimenpideohjelma. Uudistettu EU:n ympäristörikosdirektiivi on kansallisesti täytäntöön pantavana. ISF-tuella voidaan esim. järjestää kohdennettua koulutusta (esim. huume- ja ympäristörikoset), osallistua kansainvälisiin rikostorjunnan operaatioihin ja verkostoihin, kehittää kansallista poikkihallinnollista yhteistoimintaa, hyödyntää muiden maiden parhaita käytäntöjä ja lisätä tiedonvaihtoa.

Tietoverkkorikollisuus ja tietoverkkoja hyväksikäyttäen tehtävien rikosten torjunta edellyttää tiivistä kansainvälistä ja usein monenvälistä yhteistyötä, mutta myös kansallisen yhteistyön tehostamista. Suomi on osallistunut Europolin puitteissa toimivan kyberrikostorjunnan operatiivisen yhteistyöryhmän J-CAT:in toimintaan lähettämällä yhdyshenkilön tukemaan kyberrikostutkintaa. Lisäksi Poliisiammattikorkeakoulu on osallistunut European Cybercrime Training and Education Groupin (ECTEG) kehitystoimintaan. Europoliin pyritään ISF-tuella lähettämään asiantuntijoita lyhytaikaisiin jaksoihin.

Kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavia täytäntöönpanotoimia ja mm. seuraavanlaisia toimia:

2 A Kahteen tai useampaan jäsenvaltioon liittyvien lainvalvontaoperaatioiden lisääminen

- Osallistutaan yhteisiin tutkintaryhmiin, operaatioihin ja harjoituksiin. Edistetään ja toteutetaan yhteistyötä ja tiedonvaihtoa sekä kansallisten että kansainvälisten viranomaisten kanssa esim. tunnistettuihin uhka-alueisiin liittyvien rikostiedustelu- ja valvontaoperaatioiden avulla. (75/90 %)
- Osallistutaan erikoisosaamista vaativiin yhteisoperaatioihin ja tiedonvaihtoon esimerkiksi verkkorikollisuuden ja ympäristörikollisuuden sektoreilla. (75/90 %)

2 B Viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden välisen koordinoinnin parantaminen ja yhteistyön lisääminen sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä

• Kehitetään ja yhtenäistetään lainvalvontaviranomaisten, muiden toimivaltaisten viranomaisten ja muiden toimijoiden välisiä koordinaatio- ja yhteistyömalleja, toimintatapoja, käytäntöjä, menetelmiä ja prosesseja esim. järjestäytyneen rikollisuuden, maksupetosten, ihmiskauppa-, huume- tai ympäristörikollisuuden ja korruptiontorjunnan sektoreilla sekä Suomessa että muiden maiden kanssa. (75/90 %)

- Ylläpidetään ja lisätään kansallisten toimijoiden tietoisuutta EMPACT-mekanismista. (75 %)
- Parannetaan viranomaisten ja elinkeinoelämän tietoisuutta järjestäytyneen rikollisuuden toimijoista ja järjestäytyneestä rikollisuudesta Suomessa lisäämällä mm. tiedonvaihtoa, koulutusyhteistyötä ja yhteistyötä. (75%)
- Perustetaan yhteistyöverkostoja. (75%)
- Ylläpidetään Suomen osallistumista kansainvälisiin verkostoihin hyvien käytäntöjen vaihtamiseksi. (75 %)

- Koulutetaan viranomaisia ja sidosryhmiä niin verkossa tapahtuvan tiedonhankinnan kuin muun analyysi- ja tutkintatoiminnan osalta esimerkiksi ympäristö- ja huumerikosten tutkintaan. (75 %)

2 C Virastojen välisen yhteistyön parantaminen unionin tasolla jäsenvaltioiden kesken ja jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien unionin toimielinten ja laitosten välillä sekä kansallisella tasolla jäsenvaltion viranomaisten välillä

- Edistetään pakotteiden toimeenpanoa. (75 %)
- Lähetetään yhteyshenkilöitä kansainvälisiin yhteistyöelimiin kuten Europoliin. (75 %)
- Otetaan käyttöön uusia yhteistyö- ja tiedonvaihtomenetelmiä kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistoiminnassa. (75 %)

Koulutustoimissa huomioidaan CEPOLin koulutustarpeiden arvioinnissa (STNA) havaitut puutteet ja koordinaatio CEPOLin kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi ja synergioiden lisäämiseksi.

Operatiivinen tuki

Operatiivista tukea käytetään tässä erityistavoitteessa yhteisiin operaatioihin osallistumiseen turvallisuuden korkean tason varmistamiseksi unionissa. Operatiivisella tuella katetaan operaatioiden, tutkintaryhmien ja harjoitusten henkilöstömenoja ja niissä tarvittavien teknisten välineiden, kaluston ja varusteiden ylläpitoa. Viranomaisilla ei itsellään ole esimerkiksi teknisten välineiden huolto-osaamista, joka voidaan ostaa palveluna. Välineiden jatkuva ylläpito on edellytys tehokkaalle operatiiviselle toiminnalle. Henkilöstökulujen kattaminen operatiivisella tuella lisää mahdollisuuksia esimerkiksi harjoitusten järjestämiseen. Tuensajia ovat toimivaltaiset viranomaiset.

Suomi toteuttaa erityistoimea ISF/2024/SA/2.2.1/003 Ehkäisevät toimet muita kuin käteiseen perustuvia maksupetoksia vastaan sekä virtuaalivaluuttoihin liittyviä, muita kuin käteiseen perustuvia maksupetoksia vastaan (PROVAC).

Tulostavoitteita mm:

- Kansainväliset operaatiot ovat kansallisesti koordinoituja. Jäsenvaltioiden yhteisiä ja muiden toimijoiden kanssa toteutettavia lainvalvontaoperaatioita on lisätty.
- Kyvykkyys (yhteistyömekanismien osaaminen ja varustelu) osallistua erilaisiin operatiivisen viranomaistoiminnan ml. rikostorjunnan operaatioihin ja harjoituksiin on hyvällä tasolla.
- Uusia yhteistyömenetelmiä ja -malleja on toteutettu niin kansallisessa kuin kansainvälisessä yhteistyössä.
- Uusia yhteistyöverkostoja on perustettu.
- Kansainvälisissä ja kansallisissa yhteistyösuhteissa on toimittu aktiivisesti järjestämällä koulutuksia ja osallistumalla niihin.
- Yhteyshenkilöitä on lähetetty kansainvälisiin yhteistyöelimiin.

Seuraavassa selitetään, miksi erityistavoitteen 2 tavoitteiden - viranomaisyhteistyön parantaminen ja tiivistäminen kansallisesti ja kansainvälisesti - saavuttaminen ei vaarannu, vaikka erityistavoitteelle osoitettu rahoitus olisi alle 10 prosenttia ohjelman varoista:

EMPACT-operaatioiden osalta Suomen poliisi on osallistunut aktiivisesti ja osallistuu jatkossakin Europolin rahoittamien EMPACT-prioriteettien toimintasuunnitelmien ja operaatioiden valmisteluun. Näillä toimilla edistetään myös erityistavoitteen 2 toteutumista, vaikka operaatioita ei rahoitettaisi kansallisesta ISF-ohjelmasta. Lisäksi väliarviointiin mennessä useita erityistavoitteen 2 kriteerit täyttäviä hankkeita on toteutettu tehokkaasti muiden erityistavoitteiden, erityisesti erityistavoite 3:n, rahoituksella. Näiden erityistavoitteen 2 tavoitteita toteuttavien hankkeiden teemat ja menetelmät ovat olleet sellaisia, että vaikka ne onkin rahoitettu erityistavoite 3:sta, ne olisi voitu rahoittaa myös erityistavoite 2:sta.

Esimerkiksi hankkeissa ”Rajat ylittävän rikostorjunnan kehittäminen”, ”Cybercrime Exit 3 - Nuorten kyberrikollisuuden ehkäisyn pilotointi ja koulutushanke”, ”Tehoa ihmiskaupan vastaiseen työhön”, ”Tehoa korruption torjuntaan”, ”Kyberosake” ja ”YLPEYS - Ympäristörikoksiin liittyvän poliisitoimen edistäminen ja yhteistyön syventäminen” yhteistyö muiden viranomaisten ja keskeisten toimijoiden, kuten kansalaisjärjestöjen ja yksityisten yritysten kanssa on keskeinen osa hanketta. Joillakin hankkeilla on ollut myös kansainvälinen ulottuvuus. Oletettavasti meneillään olevan rahoituskauden loppupuolella jatketaan hankkeita, jotka soveltuvat joko erityistavoitteeseen 2 tai 3 ja jotka koostuvat erityyppisistä toimista ja jotka osittain täyttävät erityistavoite 2 ja osittain erityistavoite 3 tavoitteita. Sen vuoksi tavoite ”parantaa ja tehostaa rajat ylittäviä yhteisiä operaatioita lisäämällä kahden tai useamman jäsenvaltion lainvalvontaoperaatioiden määrää, parantamalla toimivaltaisten viranomaisten koordinoitua ja yhteistyötä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä sekä muiden asiaankuuluvien toimijoiden kanssa ja parantamalla virastojen välistä yhteistyötä sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä kansallisella tasolla” on saavutettu ja saavutetaan tehokkaasti myös erityistavoite 1 ja 3 puitteissa toteutetuissa hankkeissa, ei pelkästään erityistavoite 2:lle osoitetulla rahoituksella. Haku- ja hallinnointikoulutuksissa myös muistutetaan potentiaalisia hakijoita siitä, että jokaisessa hankkeessa on tärkeää löytää yhteistyönäkökulma.

2.1. Erityistavoite 2. Rajat ylittävä yhteistyö

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.2.1	Rajat ylittävien operaatioiden määrä	lukumäärä	5	5
O.2.1.1	joista yhteisten tutkimusryhmien määrä	lukumäärä	0	1
O.2.1.2	joista EU:n toimintapoliittiseen sykliin/EMPACTiin kuuluvien operatiivisten toimien määrä	lukumäärä	0	0
O.2.2	Asiantuntijakokousten/työpajojen/opintokäyntien/yhteisten harjoitusten määrä	lukumäärä	13	20
O.2.3	Hankittujen laitteiden määrä	lukumäärä	10	10
O.2.4	Rajat ylittäviä operaatioita varten hankittujen kulkuneuvojen lukumäärä	lukumäärä	1	1

2.1. Erityistavoite 2. Rajat ylittävä yhteistyö

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.2.5	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä jäädytettyjen varojen arvioitu arvo	määrä	0	euroa	2021	0	määrä	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.6.1	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – kannabis	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.6.2	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – opioidit, mukaan lukien heroini	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.6.3	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – kokaiini	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.6.4	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – synteettiset huumausaineet, mukaan lukien	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
	amfetamiinityypiset stimulantit (mukaan lukien amfetamiini ja metamfetamiini) ja MDMA								
R.2.6.5	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – uudet psykoaktiiviset aineet	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.6.6	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä – muut laittomat huumausaineet	kg	0	kg	2021	0	kg	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.7.1	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen aseiden määrä – sota-aseet: sarjatuliaseet ja raskaat ampuma-aseet (panssarintorjunta-aseet, raketinheittimet, kranaatinheittimet jne.)	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.7.2	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen aseiden määrä asetyypeittäin – muut lyhyet ampuma-aseet: revolverit ja pistoolit (mukaan lukien kunnialaukauksiin käytettävät aseet ja ääniaseet)	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.2.7.3	Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen aseiden määrä asetyypeittäin – muut pitkät ampumaseet: kiväärit ja haulikot (mukaan lukien kunnialaukuksiin käytettävät aseet ja ääniaseet)	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	Poliisihallitus	Tavoite määritellään operaation alkaessa
R.2.8	Sellaisten hallinnollisten yksiköiden määrä, jotka ovat hiljattain kehittäneet/mukauttaneet olemassa olevia mekanismeja/menettelyjä/välineitä/ohjeita muiden jäsenvaltioiden / EU:n virastojen / kansainvälisten järjestöjen / kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	17	lukumäärä	Poliisihallitus	
R.2.9	Rajatylittäviin operaatioihin osallistuneiden henkilöiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	100	lukumäärä	Keskusrikospoliisi	
R.2.10	Niiden Schengen-arviointeihin perustuvien suositusten määrä, joita on käsitelty	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	100	prosenttiosuus	Schengen arviointi-raportti	Tavoitteena on toteuttaa Schengen-arvioinnissa 2023 saadut suositukset vuoteen 2029 mennessä.

2.1. Erityistavoite 2. Rajat ylittävä yhteistyö

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Toimityyppi	001.Tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmät, yhteentoimivuus, tietojen laatu (laitteet pois lukien)	300 000,00
Toimityyppi	002.Verkostot, osaamiskeskukset, yhteistyörakenteet, yhteiset toimet ja operaatiot	2 060 343,32
Toimityyppi	003.Yhteiset tutkintaryhmät tai muut yhteiset operaatiot	900 000,00
Toimityyppi	004.Asiantuntijoiden lähettäminen	200 000,00
Toimityyppi	005.Koulutus	200 000,00
Toimityyppi	006.Parhaiden käytäntöjen vaihto, työpajat, konferenssit, tapahtumat, tiedotuskampanjat, viestintätoimet	500 000,00
Toimityyppi	007.Tutkimukset, pilottihankkeet, riskienarviointi	200 000,00
Toimityyppi	008.Välineistö	200 000,00
Toimityyppi	009.Kulkuneuvot	100 000,00
Toimityyppi	010.Rakennukset, tilat	0,00
Toimityyppi	011.Tutkimushankkeiden käyttöönotto tai muu seuranta	0,00

2.1. Erityistavoite: 3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Suomen ja EU:n sisäistä turvallisuutta haastavat mm. eriarvoisuuden lisääntyminen, polarisoituminen, syrjäytyminen, viharikokset, maalittaminen, ihmisten liikkuvuuteen liittyvät turvallisuusnäkökulmat, julkisen talouden ongelmat ja äärioliikkeet. Mm. huumausaine-, terrorismi- ja kyberuhkien taustalla on usein järjestäytyntä, kansainvälistä rikollisuutta.

ISF-rahoituksella panostetaan osaamista lisääviin toimiin, kuten koulutukseen, harjoitteluun ja menetelmien kehittämiseen. Kuten rikollisuuden ehkäisyssä ja torjunnassa yleensä, niin myös järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa on hyödynnettävä tutkimuksella vaikuttavaksi osoitettuja käytäntöjä. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää myös rikosentorjuntaverkosto EUCPN:n tuottamaa materiaalia kansalliseen kouluttamiseen.

Rikostutkinnan taktisia ja teknisiä menetelmiä on kehitettävä. Digitaalisessa ja verkkoympäristössä tapahtuvan lainvalvontaviranomaisten toiminnan suorituskykyä tiedon hankintaan, käsittelyyn ja tallentamiseen on lisättävä. Tekoälyn, kuten luonnollisen kielen, äänen tai kuvan prosessointiin kehityt koneoppimismenetelmät ja ohjelmistorobotiikan käytön laajentaminen ovat tärkeitä tavoitteita. ISF-tuella tiedon louhintaa, analyysimenetelmiä, -osaamista ja -työkaluja kehitetään, jotta fyysisen ja virtuaalisen ympäristön muutoksista pystytään tunnistamaan turvallisuutta uhkaavia ilmiöitä. Suomalainen teknisen rikostutkinnan koulutusjärjestelmä on integroitu eurooppalaisiin lainvalvonnan, turvallisuuden, oikeusjärjestelmän ja forensiikan koulutus- ja asiantuntijaorganisaatioihin, mikä varmistaa parhaiden käytäntöjen jakamisen ja asiantuntijakouluttajien vaihdon. Koulutusjärjestelmää kehitetään uusiutuvan teknologian osaamisen varmistamiseksi.

Huumausaineiden käytön lisääntyminen ja yhä nuorempien ajautuminen huumausaineiden käyttäjiksi lisää monenlaista oheisrikollisuutta. Huumausainerikokset ovat kasvussa. Huumausainerikollisuudessa hyödynnetään yhä enemmän tietoverkkoja. Suunnitelmallisen tiedonvaihdon ja analyysitoiminnan ja -laitteiden kehittäminen ISF-tuella on tärkeää kohteiden tunnistamiseksi ja paljastavan toiminnan resurssien suuntaamiseksi haitallisimpiin kohteisiin. Kansainvälinen tiedonvaihto on keskeistä huumerikollisuuden luonteesta johtuen ja erityisesti siksi, että valtaosa Suomessa käytettävistä huumausaineista tuodaan maahan.

Nopea digitalisaatiokehitys ja kyberrikollisuuden sekä hybridi-vaikuttamisen muuttuvat ilmiöt haastavat lainvalvontaviranomaisten digitaaliset taidot. Kyberrikostorjunnan asiantuntijatehtäviin ei ole riittävä peruskoulutusta. Pimeässä verkossa tapahtuvan rikollisuuden paljastamisessa on puutteita osaamisen lisäksi teknologiassa ja resursseissa. Puutteellinen kyky tilastoida kyberrikoksia ja -ympäristöjä hyödyntäviä rikoksia on huomioitu Suomen maa-arviossa 2018. Osaamista on viime vuosina kehitetty luomalla mm. kyberrikostorjunnan täydennyskoulutusohjelma digitaalisen forensiikan, taktisen rikostutkinnan ja internet-tiedonhankinnan osaamisen kehittämiseksi.

Kyberrikostutkinnassa ja verkkotiedustelussa kehitetään ja käytetään sellaista tekniikkaa ja taktiikkaa, joka hyödyttää kaikkea rikostorjunnan toimintaa. Esim. kyvykyys mobiiliforensiikassa vaikuttaa laajasti rikosten selvittämiseen. Uutta teknologiaa on otettava käyttöön koko maassa ja varmistettava yhteneväiset käytännöt. Rikosvastuun toteutuminen läpi koko rikosprosessiketjun tulee varmistaa (virtuaalisen todistusaineiston käsittely, tallentaminen, säilytys). Kyberrikostorjunta ja -tutkinta edellyttää rahastotukea uuteen teknologiaan, välineistöön, koulutukseen ja yhteistoimintaan. Kyberturvallisuusstrategiaa voidaan toimeenpanna ISF-tuella kyberrikostorjunnan osalta. Horisontti-ohjelman kyberturvallisuushankkeiden tuloksia voidaan jalkauttaa ISF-tuella.

Terrorismin uhka on kasvanut Suomessa (n. 390 kohdehenkilöä 2020) ja tilannekuva on muuttunut. Yksittäiset toimijat ovat suurin uhka. Poliisilla on päävastuu terrorismintorjunnasta, mutta torjunta perustuu yhteistyöhön. Rajavartiolaitos tukee poliisia erityishenkilöstöllä ja -kalustolla, puolustusvoimat, Tulli ja muut toimijat omilla toimialoillaan. Viranomaisten vaste- ja suorituskykyä terroritekojen estämisessä, keskeyttämisessä, tutkinnassa ja rahoituksen torjunnassa kehitetään koulutuksilla ja hankkimalla välineistöä ja kalustoa, yhteistyöllä ja hyödyntämällä digitalisaatiota. ISF-P -tuella on hankittu suojavälineitä ja pimeätoimintakykyä, mutta varuste- ja kalustopuutteita on edelleen.

Terrorismintorjuntakyvyn kehittämiseen on akuutti tarve, esim. ilmailuliikenteeseen liittyen. Terroristisessa tarkoituksessa hyödynnettävien tavaroiden ja aineiden tunnistamista tulee parantaa.

Rahastosta tuetaan toimia, joilla lisätään kansallisten toimijoiden kykyä toimia tehokkaasti väkivaltaista ekstremismistä vastaan. Väkivaltaisen ekstremismin torjunnan erityisenä haasteena ovat haavoittuvassa asemassa olevat sekä vaikeasti tavoitettavat yksilöt ja ryhmät, joiden arvioidaan olevan radikalisoituneita tai vaarassa radikalisoitua. Perheiden, erityisesti nuorten, tukemisella, vertaisverkostoilla ja lähipiirillä on suuri rooli väkivallan ja ekstremismin ehkäisyssä. EU:n terrorismin vastaisen toimintaohjelman mukaisesti keskeistä on juurisyihin puuttuminen, viranomaisten ja kansalaistoiminnan yhteistoimintamallien kehittäminen, ennalta estämiseen osallistuvien järjestöjen tukeminen ja koulutus. Terroristisella verkkosisällöllä arvioidaan olevan merkittävä vaikutus radikalisoitumiseen. Terroristisen sisällön poistamiseksi ja paikallisen osaamisen kehittämiseksi tulee jakaa hyviä käytäntöjä ja kehittää tiedonvaihtoa, uusia menetelmiä ja käytännön interventioita. Viranomaiset, järjestökenttä ja muut toimijat ovat yhdessä luoneet toimintamalleja, joiden tavoitteena on estää erityisesti nuorten rekrytoitumista vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden vaikutuspiiriin, auttaa rikollisjengeistä irtautumista ja tukea ulkomailta palaavia vierastaistelijoita. Haasteena on Exit-toiminnan vakiinnuttaminen ja resursointi. Exit-toimintaa tulee kehittää edelleen rikollisuuden ennaltaehkäisyyn ja torjuntakeinoksi rikollisen elämäntavan ja rikoskierteen eri vaiheisiin, myös rikosoikeudellisten prosessien ja seuraamusten aikana, ml. vapautumisvaihe. Keskeiset kehittämistarpeet on huomioitu mm. kansallisissa väkivaltaisen radikalisoitumisen ja extremismien ennalta ehkäisyn toimenpideohjelmassa.

Poliisilla on havaintoja siitä, että katujengit toimivat yhteistyössä erilaisten järjestäytyneiden rikollisryhmien kanssa. On viitteitä siitä, että joidenkin katujengien rikollisesta toiminnasta on tullut ammattimaisempaa, mikä näkyy esimerkiksi aiempaa järjestäytyneempänä huumausainerikollisuutena. Keskeisenä viimeaikaisena havaintona ovat verkostojen yhteydet ulkomaille ja muihin rikollisverkostoihin. Jengi- ja nuorisorikollisuuden ehkäisyyn laadittu toimintaohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joilla pyritään puuttumaan riskissä oleviin ja rikoksia jo tehneisiin nuoriin ja heidän irrottautumiseen rikoksista ja ehkäisemään heidän rekrytoitumista niin katujengeihin kuin järjestäytyneen rikollisuuden piiriin. Exit-toiminta auttaa katuorientoituneiden rikollisverkostojen vaikutuspiiriin kuuluvien henkilöiden irtautumista rikollisuudesta.

Suomen vankiloissa olevien ulkomaalaisten järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien vankien määrä on lisääntynyt, ja he pyrkivät myös vankeusaikana jatkamaan rikollista toimintaansa ja verkostoitumaan suomalaisten järjestäytyneen rikollisuuden toimijoiden kanssa. Järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvät vangit rekrytoivat vankeusaikana uusia toimijoita ja pyrkivät myös verkostoitumaan hyödyllisiksi katsomiensa ryhmien kanssa. Vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien verkostojen toimintaa rangaistusaikana voidaan estää viranomaisten tiedonvaihdolla sekä teknologian ja laitehankintojen avulla.

Suomalainen korruptio ei ole näkyvää korruptiota tai lahjontaa, vaan rakenteellista, vaikeasti havaittavaa ja ilmenee usein elinkeinoelämän ja viranomaistoiminnan rajapinnassa. Riskialueina pidetään rakennusala, julkisia hankintoja ja tarjouskilpailuja, kaavoitusta ja maankäyttöä, poliittista päätöksentekoa sekä puolue- ja vaalirahoitusta. Haasteena on alhainen korruptiotietoisuus.

Kokonaiskuvan saaminen korruptiorikoksista ja ilmenemismuodoista on vaikeaa. Yhteistyötä sekä tietoisuutta korruptiosta ja sen torjunnasta tulee lisätä ja panna täytäntöön kansainväliset velvoitteet sekä kansallisen korruption vastaisen strategian linjaukset. ISF-rahoitus on mahdollistanut ilmoittajansuojelulain kouluttamisen eri sektoreille EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin edellyttämällä tavalla. Tulevaisuudessa on tarkoituksenmukaista arvioida ilmoittajansuojelujärjestelmän toimivuutta ja korruptioriskejä tulisi tunnistaa tehokkaammin esimerkiksi sisäisen tarkastuksen kautta. Lisäksi keskeistä olisi selvittää miten järjestäytyneen rikollisuuden toimijat hyödyntävät korruptiota. Korruptiotapausten paljastamiseen ja tutkintaan panostetaan ISF-tuella kehittäen analyysimenetelmiä, -osaamista, työkaluja ja rikostilastointia.

Rikosten uhrien oikeuksien toteutumisessa on puutteita. Käytäntöjä rikosprosessissa on kehitettävä. Erityisen haasteellista on haavoittuvassa asemassa olevien erityistarpeiden tunnistaminen. Tukipalveluja voidaan parantaa ISF-tuella osana valmiussuunnittelua parantamalla poikkihallinnollista koordinaatiota, luomalla seurantaverkosto ja ottamalla järjestötoimijat mukaan suunnitteluun ja harjoituksiin. Rikosten

uhrien yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää viranomaisten palveluita ja uhrin yksilöllisen tilanteen huomioiminen on turvattava.

Ihmiskauppa vaatii toimia yhteiskunnan eri sektoreilla. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän piirissä oli 916 henkilöä vuonna 2020 ja 1610 v. 2024. Pakkotyö oli vuonna 2024 yleisin ihmiskaupan muoto (45 %). Pakkoavioliitto nousi toiseksi yleisimmäksi ihmiskaupan muodoksi (32 %) seksuaalisen hyväksikäytön edelle. Koska työvoiman hyväksikäyttöön erityisesti ravintola-, siivous- ja rakennusaloilla sekä maataloudessa liittyy ihmiskauppaa, joka linkittyy tiiviisti harmaaseen talouteen ja talousrikollisuuteen, julkisten hankintojen vastuullisuutta on parannettava (asianmukaiset kilpailutukset) ja viranomaisten keinoja puuttua väärinkäytöksiin ja jakaa vihjetietoa on vahvistettava. Kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanossa on jo hyödynnetty tehokkaasti ISF-tukea. Rahoituskauden 2021-2027 alussa ISF-tuella Suomeen luotiin tunnistamis- ja ohjausmekanismi (NRM) ihmiskaupan tunnistamiseen ja avun piiriin ohjaamiseen. Mekanismista julkaistiin käsikirja. ISF-tuella on lisäksi koulutettu yli 1600 ihmiskaupan uhreja kohtaavaa ammattilaista ja tuotettu verkkokoulutus uhrien tunnistamiseksi ja auttamiseksi. TILDA-hankkeessa digitalisoitiin Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asianhallinta ja luotiin uusi tilastointi- ja raportointijärjestelmä. Tiedon tallentamista ja keruuta on vakioitava ihmiskaupan muotojen erittelemiseksi ja tapausten etenemisen seuraamiseksi rikosoikeusjärjestelmässä. Tiedonvaihto hyvistä käytännöistä ja operatiivinen yhteistyö eri maiden ja erityisesti Europolin kanssa tulee olla tehokasta.

CER-direktiivin toimeenpanosta aiheutuvia kansallisia toimia voidaan soveltuvin osin rahoittaa ISF-rahastosta. Kriittisiksi tunnistetuille toimijoille on tulossa uusia velvoitteita infrastruktuurinsa suojaamiseksi. Velvoitteet liittyvät riskiarviointiin ja häiriönsietokyvyn varmistamiseen sekä poikkeamia koskeviin menettelyihin. Erilaisiin suuronnettomuus- ja häiriötilanteisiin (esim. globaaleissa tietojärjestelmissä) ja uusiin uhkiiin varautuminen on yhä keskeisempää. Tiedonvaihtoa ja yhteistyötä on tiivistettävä, mm. kehittämällä yhteisiä riskianalyysokaluja ja lisäämällä harjoituksia viranomaisten, kolmannen sektorin ja yksityisten toimijoiden kesken. Varusteiden ja kaluston tulee olla nopeasti käytettävissä. Oikean tilannearvion tekeminen on keskeistä. Miehittämättömän ilmailun vastatoimintaa sekä väestön ennalta ehkäisevää suojaamista mm. joukkotuhoina on kehitettävä.

CBRNE-tilanteet ovat monialaisia, joko tahattomia tai rikollisen toiminnan aiheuttamia. CBRNE-erityistilanteissa vaadittavan osaamisen, tiedon ja kaluston taso vaihtelee eri toimijoilla. Suomi ei yllä EU CBRN Action Plan -ohjelmassa edellytettyihin havainnointisuorituskykyihin. Havainnointilaitteikanta on puutteellinen ja kannan jakautuminen epätasainen. Vaarallisten näytteiden taltiointi- ja siirtämissuorituskyvyissä on puutteita. Tavoitteena on yhdenmukaisempi ja tasalaatuisempi osaaminen ja laitekanta koko maassa. Toimijoille (viranomaiset, kolmas ja yksityinen sektori) on järjestettävä CBRNE-yhteisharjoittelua.

Kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavia täytäntöönpanotoimia ja mm. seuraavanlaisia toimia:

3 A Koulutus, harjoitukset ja parhaiden käytäntöjen jakaminen

- Toteutetaan koulutuksia esim. järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, radikalisoitumiseen, ihmiskauppaan, kyberrikostorjuntaan ja CBRNE-tilanteisiin liittyen. (75/90 %)
- Viranomaisten ja korkeakoulujen koulutusyhteistyötä vahvistetaan, osallistutaan koulutuksiin ja yhteistyöryhmiin. (75/90 %)
- Kehitetään kansallista johtamis- ja analyysikyvykkyyttä erityistilanteissa. (75/90 %)

3 B Voimavarojen ja tietämyksen yhdistäminen

- Syvennetään ja laajennetaan järjestäytyneen rikollisuuden torjuntayhteistyötä tilannekuvan, tutkimuksen ja tiedottamisen keinoin. Jaetaan käytänteitä ja toimivia malleja ja kehitetään uusia, mm. nuoriso-, jengi- ja järjestäytyneen rikollisuuden, huumerikollisuuden, korruption, väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin tunnistamisen, ehkäisemisen ja varhaisen puuttumisen kehittämiseksi ja terroristisen propagandan torjumiseksi. (75/90 %)
- Viranomaisten ja yksityisen sektorin tietojenvaihtoa vahvistetaan. (75/90 %)

- Uusia toimintamuotoja rikoshyödyn poisottamisen kohdentamiseksi kehitetään. (75 %)

- Toteutetaan toimia verkossa levitettävän terroristisen sisällön estämiseksi. (75/90 %)

3 C Toimenpiteiden kehittäminen todistajien, väärinkäytösten paljastajien ja rikoksen uhrien tukemiseksi

- Selvitetään millaisia tukitarpeita rikollisuuden uhreilla on ja miten tukea tulisi tehostaa. Parannetaan uhrien tukea ja tiedonsaantia. Huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevien erityistarpeet. Kehitetään toimintamalleja ja yhteistyötä viranomaisten, yksityisen sektorin ja järjestöjen välillä. (75 %)
- Parannetaan ihmiskaupan uhrien tunnistamista ja palveluohjausta sekä kehitetään ihmiskaupan vastaisen työn viestintää. Edistetään ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa ja ihmiskaupadirektiivin täytäntöönpanoa. (75 %)
- Järjestetään tiedotusta, neuvontaa, koulutusta ja oikeusapua ilmoittajan suojasta. (75 %)

3 D Varusteiden, koulutusvälineiden ja muun turvallisuusinfrastruktuurin päivittäminen

- Rikostorjunnan ja -tutinnan teknologiaa ja välineistöä uudistetaan. Tavoitteena on, että rikostorjuntaviranomaiset hyödyntävät uusia teknologioita kattavasti. (75/90 %)
- Hankitaan viranomaisille moderneja teknisiä välineitä ja tietoteknisiä ratkaisuja sekä erityiskalustoa. (75/90 %)
- Hankitaan suojavälineitä ja varusteita mm. CBRNE. (75/90 %)
- Kehitetään UAS-toimintaa. (75/90 %)

3 E Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen

- Järjestetään testaus-, kehittämis-, koulutus- ja harjoitustoimintaa, myös kansainvälisesti, ja hankitaan välineistöä kriittisten infrastruktuurien suojaamiseksi (ml. viranomaisten julkiset tilat) huomioiden uudet uhat. (90 %)

Koulustuotoimissa huomioidaan CEPOLin koulutustarpeiden arvioinnissa (STNA) havaitut puutteet ja koordinaatio CEPOLin kanssa synergioiden lisäämiseksi.

Operatiivinen tuki

Operatiivista tukea käytetään rajat ylittävän vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ennalta estämisessä, paljastamisessa ja tutkimisessa tarvittavien teknisten välineiden, kaluston ja varusteiden ylläpitoon sekä henkilöstömenoihin. Tuensaajina ovat toimivaltaiset viranomaiset.

Tulostavoitteita mm:

- Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa on tehostettu kansallisen strategian ja toimenpideohjelman mukaisesti.
- Koulutuksia on järjestetty liittyen esim. tekniseen tutkintaan, kyberrikollisuuteen, radikalisoitumiseen, CBRNE-toimintaan, ihmiskauppaan, uhrien suojelutarpeen arviointiin jne. Myös osaamista huumeiden tunnistamisessa on lisätty.
- Rikostutinnan, esim. kyber-, laitteita, ohjelmistoja ja osaamista on yhdenmukaistettu ja ajantasaistettu. Kyberrikosten ja häiriö- ja suuronnettomuustilanteiden hallintaan on kehitetty uusia menetelmiä ja tiedonvaihdon välineitä. Tavoitteena on kohdentaa ennalta estävää ja operatiivista toimintaa ja resursseja, ja tunnistaa kyberympäristön mahdollisuudet ja haasteet.
- Innovatiivisia menettelyjä ja uusia teknologioita on otettu käyttöön, kuten analyysityökaluja ja tiedonkeruumalleja, esim. uhkaavien ilmiöiden ja huolta aiheuttavien henkilöiden tunnistamiseksi.

- Yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa on parannettu mm. kyberrikollisuuden ehkäisemisessä, rahanpesun ja korruption paljastamisessa ja kriittisten infrastruktuurien suojaamisen osalta. Korruptiorikosten tilannekuvatoiminto on muodostettu.
- Tiedotusta on lisätty liittyen esim. ilmoittajan suojaan, vihapuheen ja terroristisen propagandan torjumiseen ja rikosten uhreille.
- Paikallisia ja ennaltaehkäiseviä toimintamalleja on kehitetty, jaettu ja pilotoitu eri toimijoiden yhteistyössä, esim. radikalisoitumisen ja nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisemiseksi.
- Kansallinen ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausjärjestelmä (NRM) on valmisteltu. Malli palvelupoluksi on määritelty. Yhteistoimintamallia harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi on pilotoitu. Ihmiskaupan vastaista työtä on tehostettu ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman ja muutetun ihmiskauppadirektiivin mukaisesti.
- Korruption torjuntaa on tehostettu kansallisen korruptiontorjuntastrategian ja siihen liittyvän toimenpideohjelman mukaisesti.
- Ajanmukaisia laitteita, kalustoa, suojavarusteita ja tekniikkaa on hankittu, esim. terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja kyberrikostutkintaan. CBRNE-suorituskyvyt on päivitetty.
- Rikosten uhrien ja todistajien tukea on parannettu.
- Kykyä tunnistaa ja torjua uusia uhkia on parannettu esim. kyberympäristössä ja CBRNE-uhkiin liittyen. Miehittämättömiin ilma-aluksiin liittyviä vastatoimia on edistetty.
- Kriittisten infrastruktuurien osalta on kehitetty yhteistyötä, osaamista ja riskinarviointia ja järjestetty harjoituksia.

2.1. Erityistavoite 3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.3.1	Koulutustoimiin osallistujien määrä	lukumäärä	4 435	10 670
O.3.2	Vaihto-ohjelmien/työpajojen/opintokäyntien määrä	lukumäärä	129	376
O.3.3	Hankittujen laitteiden määrä	lukumäärä	226	4 000
O.3.4	Hankittujen kulkuneuvojen määrä	lukumäärä	1	2
O.3.5	Rakennettujen/hankittujen/parannettujen infrastruktuurien/turvallisuuden kannalta merkityksellisten laitosten/välineiden/mekanismien määrä	lukumäärä	1	8
O.3.6	Rikollisuuden ehkäisemiseen tähtäävien hankkeiden lukumäärä	lukumäärä	23	70
O.3.7	Rikoksen uhreja avustavien hankkeiden lukumäärä	lukumäärä	4	12
O.3.8	Avustettujen rikosten uhrien määrä	lukumäärä	30	80

2.1. Erityistavoite 3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.3.9	Radikalisoitumisen ehkäisemiseksi kehitettyjen/jatketujen aloitteiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	20	lukumäärä	Toteutuneet hankkeet	
R.3.10	Todistajien ja väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi/tukemiseksi kehitettyjen/laajennettujen aloitteiden lukumäärä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	3	lukumäärä	Poliisihallitus ja oikeusministeriö	
R.3.11	Niiden kriittisten infrastruktuurien / julkisten tilojen määrä, joissa on uudet/mukautetut valmiudet turvallisuusriskien varalta	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	48	lukumäärä	Toteutuneet hankkeet	
R.3.12	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutustoimea hyödyllisenä työssään	lukumäärä	0	osuus	2021	9 670	lukumäärä	Arvio sanallisen kurssi-palautteen perusteella. Poliisiammattikorkeakoulu, oikeusministeriö ja sisäministeriön pelastusosasto.	
R.3.13	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen	lukumäärä	0	osuus	2021	8 536	lukumäärä	Arvio sanallisen kurssi-palautteen perusteella. Poliisiammattikorkeakoulu,	

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
	päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista							oikeusministeriö ja sisäministeriön pelastusosasto.	

2.1. Erityistavoite 3. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Toimityyppi	001.Tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmät, yhteentoimivuus, tietojen laatu (laitteet pois lukien)	2 500 000,00
Toimityyppi	002.Verkostot, osaamiskeskukset, yhteistyörakenteet, yhteiset toimet ja operaatiot	2 200 000,00
Toimityyppi	003.Yhteiset tutkintaryhmät tai muut yhteiset operaatiot	720 000,00
Toimityyppi	004.Asiantuntijoiden lähettäminen	0,00
Toimityyppi	005.Koulutus	5 900 000,00
Toimityyppi	006.Parhaiden käytäntöjen vaihto, työpajat, konferenssit, tapahtumat, tiedotuskampanjat, viestintätoimet	1 878 557,01
Toimityyppi	007.Tutkimukset, pilottihankkeet, riskienarviointi	700 000,00
Toimityyppi	008.Välineistö	6 500 000,00
Toimityyppi	009.Kulkuneuvot	100 000,00
Toimityyppi	010.Rakennukset, tilat	0,00
Toimityyppi	011.Tutkimushankkeiden käyttöönotto tai muu seuranta	150 000,02

2.2. Tekninen apu: TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan f alakohta, 36 artiklan 5 kohta sekä 37 ja 95 artikla

2.2.1. Kuvaus

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan mukainen tekninen apu

Teknisellä avulla katetaan rahastojen toimeenpanoon liittyviä kustannuksia. Suurin kustannuserä tulee olemaan hallintoviranomaisen henkilöstökustannukset. Teknisellä avulla katetaan myös tarkastusviranomaisen henkilöstökustannuksia. Ohjelmakaudella 2021-2027 tullaan sisäasioiden rahastoille rakentamaan oma sähköinen tietojärjestelmä, josta aiheutuvat merkittävät kustannukset katetaan teknisellä avulla. Muita teknisellä avulla katettavia kustannuksia ovat hallintoviranomaisen koulutus- ja matkakustannukset, viestintäkustannukset, hakijoille ja tuen saajille järjestettävien koulutus- ja muiden tilaisuuksien kustannukset sekä muut toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset. Ohjelmakauden 2014-2020 päättymiseen liittyviä kustannuksia, kuten loppuarvioinnin kustannukset, voidaan kattaa ohjelmakauden 2021-2027 teknisellä avulla yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen nojalla, jonka mukaan toimet voivat koskea myös edellistä tai seuraavaa rahoituskehystä. Tällöin myös seuraavan ohjelmakauden valmisteluun liittyviä kustannuksia voidaan kattaa ohjelmakauden 2021-2027 teknisellä avulla.

Kun sisäasioiden rahastoilla on yhteinen toimivaltainen hallintoviranomainen, voidaan rahastojen teknisen avun määrärahat yhdistää. Hallintoviranomainen päättää kalenterivuositteknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja seuraa teknisen avun kokonaiskäyttöä. Hallintoviranomainen kuulee seurantakomiteaa teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja antaa seurantakomitealle vuosittain katsauksen teknisen avun käytöstä.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukainen tekninen apu

Toimet toteutetaan tarvittaessa 36 artiklan teknisen avun puitteissa.

2.2. Tekninen apu TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)

2.2.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukaisen teknisen avun alustava jakautuminen

Taulukko 4: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	034.Tiedotus ja viestintä	46 869,45
Tukitoimen ala	035.Valmistelu, toteutus, seuranta ja valvonta	2 446 599,79
Tukitoimen ala	036.Arviointi ja selvitykset, tiedonkeruu	28 122,55
Tukitoimen ala	037.Valmiuksien kehittäminen	37 498,82

3. Rahoitussuunnitelma

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan g alakohta

3.1. Määrärahat vuosittain

Taulukko 5: Määrärahat vuosittain

Määrärahojen tyyppi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
---------------------	------	------	------	------	------	------	------	----------

3.2. Määrärahat yhteensä

Taulukko 6: Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen osuus

Erityistavoite	Toimen tyyppi	Unionin tuen laskentaperusta (tuki yhteensä tai julkinen tuki)	Unionin rahoitusosuus (a)	Kansallinen rahoitusosuus (b) = (c) + (d)	Kansallisen rahoitusosuuden ohjeellinen jakautuminen		Yhteensä (e) = (a) + (b)	Yhteisrahoitusosuus (f)=(a) / (e)
					Julkinen (c)	Yksityinen (d)		
Tietojen vaihto	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	6 631 792,73	2 210 597,59	2 210 597,59	0,00	8 842 390,32	74,9999998869%
Tietojen vaihto	Erityiset toimenpiteet	Yhteensä	584 905,66	64 989,52	64 989,52	0,00	649 895,18	89,9999996923%
Tietojen vaihto	Liitteen IV toimet	Yhteensä	8 394 621,62	932 735,74	932 735,74	0,00	9 327 357,36	89,999999571%
Tietojen vaihto	Operatiivinen tuki	Yhteensä	1 731 289,80	0,00	0,00	0,00	1 731 289,80	100,0000000000%
Yhteensä Tietojen vaihto			17 342 609,81	3 208 322,85	3 208 322,85	0,00	20 550 932,66	84,3884318874%
Rajat ylittävä yhteistyö	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	3 022 683,51	1 007 561,17	1 007 561,17	0,00	4 030 244,68	75,0000000000%
Rajat ylittävä yhteistyö	Erityiset toimenpiteet	Yhteensä	862 047,90	95 783,10	95 783,10	0,00	957 831,00	90,0000000000%
Rajat ylittävä yhteistyö	Liitteen IV toimet	Yhteensä	471 748,29	52 416,48	52 416,48	0,00	524 164,77	89,9999994277%
Rajat ylittävä yhteistyö	Operatiivinen tuki	Yhteensä	303 863,62	0,00	0,00	0,00	303 863,62	100,0000000000%
Yhteensä Rajat ylittävä yhteistyö			4 660 343,32	1 155 760,75	1 155 760,75	0,00	5 816 104,07	80,1282656553%
Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	11 962 723,08	3 987 574,36	3 587 574,36	400 000,00	15 950 297,44	75,0000000000%
Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Liitteen IV toimet	Yhteensä	6 821 216,18	757 912,91	707 912,91	50 000,00	7 579 129,09	89,999999868%
Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	Operatiivinen tuki	Yhteensä	1 864 617,77	0,00	0,00	0,00	1 864 617,77	100,0000000000%
Yhteensä Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta			20 648 557,03	4 745 487,27	4 295 487,27	450 000,00	25 394 044,30	81,3125974975%
Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			2 559 090,61				2 559 090,61	100,0000000000%
Kokonaissumma			45 210 600,77	9 109 570,87	8 659 570,87	450 000,00	54 320 171,64	83,2298562487%

3.3. Siirrot

Taulukko 7: Yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen väliset siirrot¹

Siirtävä rahasto	Vastaanottava rahasto						
	AMIF	BMVI	EAKR	ESR+	Koheesiorahasto	EMKVR	Yhteensä
ISF							

¹Kaikkien siirtojen kumulatiiviset määrät ohjelmakauden aikana.

Taulukko 8: Siirrot välineisiin, joita hallinnoidaan suoraan tai välillisesti¹

Väline	Siirron määrä
	0,00

¹Kaikkien siirtojen kumulatiiviset määrät ohjelmakauden aikana.

4. Mahdollistavat edellytykset

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan i alakohta

Taulukko 9: Horisontaaliset mahdollistavat edellytykset

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
1. Julkisten hankintamarkkinoiden tehokkaat seurantamekanismit	Kyllä	Käytössä on seurantamekanismeja, jotka kattavat kaikki julkiset hankinnat ja niiden tekemisen rahastojen puitteissa unionin hankintalainsäädännön mukaisesti. Kyseiseen vaatimukseen sisältyvät: 1. järjestelyt, joilla varmistetaan tehokkaiden ja luotettavien tietojen kerääminen yhteen unionin kynnysarvot ylittäviä julkisia hankintoja koskevista menettelyistä direktiivin 2014/24/EU 83 ja 84 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 99 ja 100 artiklassa säädettyjen raportointivelvollisuuksien mukaisesti	Kyllä	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxt08B Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista (1531/2011) https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20111531 Hilma (hankintailmoitukset) https://bit.ly/3Fe9Zd2 Hankintakalenteri https://bit.ly/3CirFCg Julkisten hankintojen neuvontayksikkö https://bit.ly/3kA526E Komission hankintoja koskevat ohjeet C(2019) 3452 final Hallintoviranomaisen opas.	EU:n julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö on saatettu voimaan. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vastaa julkisten hankintojen säätelystä. TEM:n ja Kuntaliiton yhteistyönä on kehitetty julkisten hankintojen neuvontayksikkö. TEM vastaa julkisten hankintojen ilmoituskanavasta HILMA:sta. Hankintalain mukaisten hankintayksiköiden tulee ilmoittaa Hilmassa tulevista sekä kansallisen että EU-kynnysarvon ylittävistä hankinnoista, käynnissä olevista kilpailutuksista ja päättyneiden kilpailutusten tuloksista. Hankinnat.fi-verkkopalvelu tukee kuntasektorin julkisten hankintojen neuvontayksikön työtä. Hankintakalenteri on avoin viestintäpalvelu, jossa on julkisen sektorin uusimpia hankintapäätöksiä, ostopaikkaluetteloita sekä tietoa tulevista hankinnoista. Julkisissa organisaatioissa on osana taloussääntöä omat hankintaohjeet. Hallintoviranomainen on saanut kaudella 2014-2020 koulutusta julkisten

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					<p>hankintojen säännöistä ja soveltamisesta. Tätä jatketaan 2021-2027.</p> <p>Hankintamenettelyt tarkastetaan hakemusten käsittelyn yhteydessä ja niitä käsitellään hankkeille järjestettävissä koulutuksissa.</p>
		<p>2. järjestelyt, joilla varmistetaan, että tiedot kattavat ainakin seuraavat seikat:</p> <p>a) kilpailun laatu ja intensiteetti: voittajien nimet, alustavien tarjoajien määrä ja sopimuksen arvo</p> <p>b) tiedot lopullisesta hinnasta sopimuksen tekemisen jälkeen ja pk-yritysten osallistumisesta suorina tarjoajina, jos tällaiset tiedot ovat saatavilla kansallisista järjestelmistä</p>	Kyllä	<p>Hilma (hankintailmoitukset) https://bit.ly/3Fe9Zd2</p> <p>Hankintakalenteri https://bit.ly/3CirFCg</p> <p>Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) https://bit.ly/3cfALoR</p>	<p>Vaadittavat tiedot löytyvät kansallisista järjestelmistä.</p> <p>Voittaneiden tarjoajien nimet: Hankintakalenteri</p> <p>Alkuperäisten tarjoajien määrä ja valittujen tarjoajien määrä: Hankintakalenterin kautta hankintapäätöksellä.</p> <p>Sopimuksen arvo: HILMA</p> <p>Hankintakalenterissa julkaistavassa hankintapäätöksessä julkaistaan sopimushinta, mikäli se on julkinen (liikesalaisuuden piirissä olevaa tietoa ei julkaista). Jos sopimushinta ei ole julkinen, hinta näkyy päätöksen liiteasiakirjoissa, jotka ovat aina julkisia vain asianosaisille (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), 6§, 9§, 10§, 11§).</p> <p>Tieto pk-yritysten osallistumisesta suorina tarjoajina: HILMA ja Hankintakalenterin hankintapäätöksellä.</p>
		3. järjestelyt, joilla varmistetaan, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset	Kyllä	Kilpailu- ja kuluttajavirasto https://bit.ly/3OoREuy	Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) valvoo hankintalain (1397/2016) 139 §:n nojalla

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		seuraavat ja analysoivat tietoja direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 2 kohdan mukaisesti		Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) ns. hankintalaki https://bit.ly/3Dxto8B Hallintolaki https://bit.ly/3oAQvsC	julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista. Valvonta kohdistuu hankintayksiköiden toimintaan. Jokainen, joka katsoo hankintayksikön menettelleen hankintalain vastaisesti, voi tehdä KKV:lle toimenpidepyynnön menettelyn lainmukaisuuden tutkimiseksi. KKV:n valvonta täydentää hankintalain mukaista muutoksenhakumenettelyä.
		4. järjestelyt, joilla analyysin tulokset saatetaan yleisön saataville direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 3 kohdan mukaisesti	Kyllä	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxto8B Julkisten hankintojen valvonnan tulosten raportointi https://bit.ly/30w9vAb	KKV laatii vuosittaisen raportin hankintalain 144 §:n mukaista valvontaa koskevasta toiminnastaan. KKV:n julkisella verkkosivustolla on näkyvissä raportit julkisten hankintojen valvonnan tuloksista. KKV:n viimeisin raportti 1.6.2021 koskien vuotta 2020 (KKV/648/14.00.60/2021). Hankintalain 172 §:n mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vastaa seurantaraportin toimittamisesta komissiolle joka kolmas vuosi, TEM vastaa myös tietojen luovuttamisesta muiden jäsenvaltioiden viranomaisille. Hankintayksiköiden ja muiden viranomaisten on lain mukaan pyynnöstä toimitettava TEM:lle tarvittavat tiedot. Hankintayksiköillä on hankintalain 171 § mukaisesti oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi.
		5. järjestelyt sen varmistamiseksi, että kaikki tiedot epäillystä tarjouskeinottelusta ilmoitetaan toimivaltaisille kansallisille elimille direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan	Kyllä	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxto8B	EU:n julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö saatettu voimaan.

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		2 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 2 kohdan mukaisesti.		<p>Kilpailulaki (948/2011) https://bit.ly/3CbvOIk</p> <p>Tietoa ja ohjeita, kartellit https://bit.ly/3CfxEb9</p> <p>Julkisten hankintojen valvonta, vihjepalvelu https://bit.ly/3kBSXO6</p> <p>Korruption vastainen strategia https://korruptiontorjunta.fi/korruptionvastainen-strategia</p> <p>Vireillä olevat hankinta-asiat markkinaoikeudessa https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/vireillaolevathankinta-asiat.html</p>	<p>Hankintalakia (1397/2016) sovelletaan kansalliset ja EU-kynnysarvot ylittäviin julkisiin hankintoihin.</p> <p>KKV vastaa hankintalain 139 § mukaisesti lain noudattamisen valvonnasta (ks peruste 2) ja siitä, että luovuttaa tiedot salassapitosäännösten estämättä hankintalain 143 §:n mukaisesti kansallisille viranomaisille.</p> <p>KKV raportoi julkisella sivustolla hankintalain valvontatoiminnastaan 144 §:n mukaisesti.</p> <p>KKV voi esittää seuraamusten määräämistä hankintayksikölle markkinaoikeudessa.</p> <p>Markkinaoikeus ylläpitää ja julkaisee hankintalain 148 §:n 3 momentin mukaista luetteloa markkinaoikeudessa vireille tulleista hankinta-asioista.</p> <p>KKV valvoo taloudellisen kilpailun turvaavan Kilpailulain (948/2011) noudattamista. KKV ohjeistaa ja tiedottaa tarjouskeinottelusta ja kartelleista.</p> <p>KKV:n sivuilla voi antaa vihjeen hankintoihin liittyvästä rikkomusepäilystä.</p> <p>KKV:n sivuilla ohjeistusta kartelleista.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					Valtioneuvon periaatepäätöksessä korruptionvastaisesta strategiasta ja toimenpideohjelmassa vuosille 2021-2023 hankinnat erityisenä painopisteenä.
3. Perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano	Kyllä	<p>Käytössä on tehokkaat mekanismit, joilla varmistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', noudattaminen ja joihin sisältyvät seuraavat:</p> <p>1. järjestelyt, joilla varmistetaan, että rahastoista tuetuissa ohjelmissa ja niiden täytäntöönpanossa noudatetaan asiaankuuluvia perusoikeuskirjan määräyksiä</p>	Kyllä	<p>EU:n perusoikeuskirja: https://bit.ly/3wMFLuI</p> <p>Komission tiedonanto: Ohjeet Euroopan Unionin perusoikeuskirjan noudattamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastojen) täytäntöönpanon yhteydessä: https://bit.ly/3HpEOxq</p> <p>Suomen perustuslaki (731/1999) https://bit.ly/3kzzg9x</p> <p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Tasa-arvolaki (609/1986) https://bit.ly/3DISkiY</p> <p>Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen Suomessa - koottuja havaintoja vuodelta 2019 (yhdistysavain.fi)</p>	<p>Suomen valtiosääntö ja perustuslaki (731/1999) turvaavat ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilönvapauden ja oikeudet sekä turvaa yhteiskunnan oikeudenmukaisuuden.</p> <p>Suomen kansallinen ihmisoikeusinstituutio (NHRI) muodostuu ihmisoikeuskeskuksesta (IOK), ihmisoikeusvaltuuskunnasta ja oikeusasiamiehestä. IOK on kutsuttu pysyväksi asiantuntijaksi ohjelman seurantakomiteaan, jonka asiantuntemusta hallintoviranomainen käyttää ao. kysymyksissä. STM vastaa tasa-arvopolitiikasta, tasa-arvovaltuutettu valvoo lain noudattamista ja tasa-arvoasiain neuvottelukunta edistää sukupuolten tasa-arvoa.</p> <p>Hallintoviranomainen huomioi EU:n perusoikeusasiakirjan säännökset ohjelman valmistelussa, hankehakemuksen kysymyksissä ja erityisissä valintaperusteissa. Perusoikeusasiakirjan vaatimukset on huomioitu HVO:n ja tarkastusviranomaisen työssä esim. tarkistuslistoissa hankkeiden valintaa, loppuraportteja ja viranomaisten tekemiä varmuuksia koskien ja varmistuen, ettei perusoikeus-asiakirjan vastaisia toimia</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		2. järjestelyt, jotka koskevat raportointia seurantakomitealle tapauksista, joissa rahastoista tuetuissa toimissa ei ole noudatettu perusoikeuskirjaa, ja perusoikeuskirjaa koskevista valituksista, jotka on toimitettu 69 artiklan 7 kohdan mukaisia järjestelyjä noudattaen.	Kyllä	<p>EU:n perusoikeuskirja: https://bit.ly/3wMFLuI</p> <p>Komission tiedonanto: Ohjeet Euroopan Unionin perusoikeuskirjan noudattamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastojen) täytäntöönpanon yhteydessä: https://bit.ly/3HpEOxq</p> <p>Suomen perustuslaki (731/1999) https://bit.ly/3kzzg9x</p> <p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Tasa-arvolaki (609/1986) https://bit.ly/3DISkiY</p> <p>Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen Suomessa - koottuja havaintoja vuodelta 2019 (yhdistysavain.fi)</p>	<p>rahoiteta ohjelmasta. Tietosuoja huomioidaan toimeenpanossa.</p> <p>Tiedot hallintoviranomainen saa hankkeiden käsittelyprosessista, johon sisältyvät perusoikeusasiakirjaa koskevat tarkistuslistat hankkeiden valintaa, loppuraporteissa esitettyjä hanketoteumia, varmuuksia ja tarkastuksia koskien. HVO tarkistaa vuosittain seurantakomiteaa varten tiedot kanteluista ja oikeusluokkauksista oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja varmuus- ja tarkastushavainnot eli poikkeamien lukumäärän, mitä perusoikeuksia loukkaukset koskevat, mihin korjaavin toimenpiteisiin on ryhdytty ja miten tapauksia tullaan ennaltaehkäisemään. Hallintoviranomainen keskustelee poikkeamista IOK:n kanssa ennen niiden käsittelyä ja esittelee poikkeamat seurantakomitealle. Hallintoviranomainen raportoi myös ao. kanteluista tai valituksista. Poikkeamien käsittelyssä noudatetaan kansallista lainsäädäntöä.</p> <p>Hallintoviranomainen kuvaa raportointijärjestelyt seurantakomitealle ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksessa.</p>
4. YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano ja soveltaminen	Kyllä	<p>Vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi käytössä on kansallinen kehys, johon sisältyvät seuraavat:</p> <p>1. tavoitteet, joihin sisältyy mittavissa olevia alatavoitteita, tietojenkeruu ja seurantamekanismit</p>	Kyllä	<p>YK:n vammaisten henkilöiden oikeudet, yleissopimus https://bit.ly/3kAd4MQ</p> <p>Kansallinen toimintaohj 2018-2019 https://bit.ly/3Dk4TLV</p>	<p>Vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanosta vastaavat ulkoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja kansalaisjärjestöt.</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE) laatii toimintaohjelman, jossa määritellään</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
neuvoston päätöksen 2010/48/EY mukaisesti				<p>Seurantarap: YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissop. kansallinen toimintaohj (2018–2019) https://bit.ly/3qAEgic</p> <p>Kansallisen toimintaohj valmistelu 2020 https://bit.ly/3Dps2g4</p> <p>YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen kansallinen toimintaohj 2020–2023 https://bit.ly/2YQFVoq</p> <p>Sosiaalihuoltolaki https://bit.ly/3cd14fp</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE) https://bit.ly/3FIWOXH</p>	<p>vammaisyleissopimuksen edistämisen kansalliset tavoitteet, keinot ja seuranta. Täytäntöönpanosta raportoidaan vammaisten henkilöiden oikeuksien komitealle. Uusi toimintaohjelma vuosille 2020-2023 on hyväksytty 9.12.2020.</p> <p>YK:n vammaisten oikeuksien komitean hyväksytyä suosituksia, ulkoministeriö tiedottaa suosituksista jakaen ne viranomaisille, ihmisoikeuskeskukselle sekä kansalaisjärjestöille. Ministeriöt vastaavat suositusten täytäntöönpanosta hallinnonaloillaan. Ministeriöt laativat indikaattoreita, joiden kautta toimenpiteiden toteutumista seurataan. Toimintaohjelman toteutumisen seurannasta vastaa vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE yhteistyössä muiden vastuutahojen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Jatkossa nelivuotisella ohjelman toimintakaudella seuranta ja raportointi tehdään sekä puolivälissä että ohjelman lopussa.</p>
		2. järjestelyt, joilla varmistetaan, että saavutettavuuspolitiikka, lainsäädäntö ja standardit otetaan asianmukaisesti huomioon ohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa	Kyllä	<p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Yhdenvertaisuusvaltuutettu https://bit.ly/3qG5XGm</p> <p>Sosiaalihuoltolaki https://bit.ly/3cd14fp</p>	<p>Hallintoviranomainen noudattaa vammaisten oikeuksia koskevia säännöksiä ohjelman valintaperusteissa ja sisällyttää vammaisten oikeuksia koskevat varmistukset tarkistuslistoihin. Vammaisten oikeudet ovat hankepäätösten vakio- ja erillisiä ehtoja.</p> <p>HVO sisällyttää vammaisten oikeuksia koskevat varmistukset tarkistuslistoihin.</p> <p>Hakijoille suunnattavassa ohjeistuksessa neuvotaan huomioimaan saavutettavuus.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					<p>HVO:n koulutussuunnitelma vammaisyleissopimuksen toimeenpanosta laaditaan ja toteutetaan yhteistyössä VANEn asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>HVO:n koulutussuunnitelma vammaisyleissopimuksen toimeenpanosta sisältää hankehakemuksiin, valintaprosessiin, seurantoihin sekä toteutukseen liittyvät koulutukset ja samalla tuetaan vammaisten kohderyhmälle syntyvää hanketoimintaa. Verkkosivuille tulee tietopaketti hankehakijoille.</p> <p>Vammaisyleissopimuksen artiklan 9 ja 21 säännöksiä noudatetaan viranomaistoiminnassa. Lainsäädäntö esteettömyydestä ja saavutettavuudesta velvoittaa hallintoviranomaista. HVO sisällyttää avustuksensaajien koulutuksiin vammaisten oikeuksia koskevat ehdot.</p>
		3. järjestelyt, jotka koskevat raportointia seurantakomitealle tapauksista, joissa rahastoista tuetuissa toimissa ei ole noudatettu vammaisyleissopimusta, ja kyseistä sopimusta koskevista valituksista, jotka on toimitettu 69 artiklan 7 kohdan mukaisia järjestelyjä noudattaen.	Kyllä	<p>Eduskunnan oikeusasiamies toteuttaa vammaisopimuksen täytäntöönpanon suojelua lakisääteisessä valvontatehtävässään. https://bit.ly/3wL540l</p> <p>Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut https://bit.ly/3Cm768a</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea (CRPD-komitea) https://bit.ly/3FIZyEt</p>	<p>Hallintoviranomainen laatii tarkistuslistat koskien hankkeiden valintaa, hanketoteumaa sekä paikan päällä tehtäviä varmuksia ja tarkastuksia.</p> <p>Hallintoviranomainen saa tietoa vammaisyleissopimuksen noudattamisesta hankkeiden seurannan kautta ja oikeusasiamiehen ratkaisuksista. Vammaisyleissopimuksen olennaisten säännösten noudattamista koskevat varmistukset sisällytetään hallintoviranomaisen tarkistuslistoihin. Hallintoviranomainen tarkistaa vuosittain seurantakomiteaa varten tiedot kanteluista ja oikeusloukkauksista oikeusasiamieheltä</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
				<p>Ihmisoikeuskeskus Vammaisten henkilöiden oikeudet</p> <p>https://bit.ly/2YQINlc</p>	<p>ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja varmennus- ja tarkastushavainnoista. Hallintoviranomainen tarkistaa poikkeamien lukumäärän, mitä perusoikeuksia loukkaukset koskevat, mihin korjaavin toimenpiteisiin on ryhdytty ja miten tapauksia ennaltaehkäistään ja raportoi niistä seurantakomitealle. Yksittäinen henkilö tai ryhmä voi tehdä valituksen vammaisten henkilöiden oikeuksien komitealle (CRPD) kokemastaan yleissopimuksen oikeuksien loukkauksesta. Hallintoviranomainen saa tiedot valituksista IOKlta.</p>

5. Ohjelmaviranomaiset

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan k alakohta sekä 71 ja 84 artikla

Taulukko 10: Ohjelmaviranomaiset

Ohjelmasta vastaava viranomainen	Laitoksen nimi	Yhteystahon nimi	Asema	Sähköposti
Hallintoviranomainen	Sisäministeriö	Laura Yli-Vakkuri	ylijohtaja	laura.yli-vakkuri@gov.fi
Tarkastusviranomainen	Valtiovarainministeriö	Kari Rouvinen	tarkastusneuvos	kari.rouvinen@gov.fi
Elin, joka ottaa vastaan komission suorittamia maksuja	Sisäministeriö	Laura Yli-Vakkuri	ylijohtaja	laura.yli-vakkuri@gov.fi

6. Kumppanuus

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan h alakohta

Kumppanuusrakenteet ohjelmatyössä

Kumppaneiden sitouttaminen rahasto-ohjelmien valmisteluun aloitettiin syksyllä 2019, jolloin toteutettiin kysely kuluvan kauden sisäasioiden rahastojen kansallisesta toimeenpanosta. Kyselyssä kysyttiin tulevaa rahoituskautta varten mielipiteitä toimeenpanosuunnitelman tietosisällön riittävydestä, tukikelpoisuussäännöistä, hakemuksen ja raportoinnin rakenteesta ja erilaisten kustannusmallien toimivuudesta.

Ohjelman valmistelua varten perustettiin sisäasioiden rahastojen yhteinen työryhmä, jossa on edustajia ministeriöistä ja muista viranomaisista, jotka toimivat nykyisten ISF- ja AMIF-rahastojen toimialoilla. Tämä on ollut tarkoituksenmukaista, koska ISF-, AMIF- ja BMVI-rahastojen tavoitteet risteävät useissa kohdin ja monet tuensaajat hyödyntävät kahta tai jopa kaikkia rahastoja. Työryhmässä ovat olleet edustettuina valtioneuvostotasolta sisäisestä turvallisuudesta vastaavan sisäministeriön maahanmuutto-, poliisi-, rajavartio- ja pelastusosastot, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö, valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Virastoista ja muista keskeisistä sidosryhmistä mukana ovat maahanmuuttovirasto, Rajavartiolaitos, Tulli ja Poliisihallitus, Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO), Suomen Kuntaliitto, Valtakunnansyyttäjän toimisto ja Rikosseuraamuslaitos. Ahvenanmaan maakunnan hallitusta pyydettiin erikseen lausumaan sitä koskevista asioista.

Ohjelman valmistelutyöhön kutsuttiin rahoitustarpeiden kartoitusvaiheessa työryhmän lisäksi seuraavia sidosryhmiä: Kriisinhallintakeskus (CMC Finland), Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus (Hybrid CoE), Keskusrikospoliisi, poliisilaitokset, Poliisiammattikorkeakoulu, Suojelupoliisi (SUPO), Suomen Pelastusalan Keskusliitto, (SPEK), pelastuslaitokset, Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto (SAK), Opetushallitus, suurimmat kaupungit, Rikosuhripäivystys, Suomen Punainen Risti (SPR), Diakonissalaitos, Kirkon ulkomaanapu, Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti HEUNI, Suomen Pakolaisapu, Nuorten Muslimien Foorumi ry, Pelastakaa Lapset ry, IOM.

Työryhmän työskentelyn lisäksi sisäministeriö on järjestänyt valmistelua tukevia ja koordinoivia työkokouksia sisäministeriön poliisi-, pelastus- ja hallinto- ja kehittämisosastojen, Poliisihallituksen, Tullin, Maahanmuuttoviraston sekä oikeusministeriön ja joidenkin järjestöjen kanssa. Lisäksi sisäministeriö järjesti kuulemistilaisuuden.

Kumppanit ovat mukana komission delegoidun asetuksen (EU) n:o 240/2014 mukaisesti valmistelussa, joka kohdistuu mm. tarpeiden analysointiin ja yksilöintiin, painopistealueiden määrittelyyn, rahoitukseen jakamiseen ja indikaattorien määrittelyyn.

Kumppanuusperiaate valmistelussa

Sisäasioiden rahastojen valmistelua ohjaa sekä suomalainen hallintoperinne, joka korostaa kuulemista, että sisäasioiden rahastoja säättävä lainsäädäntö, jossa on määritelty kumppaneiden osallistumisesta ohjelmien valmisteluun ja toteutukseen. Rahastoa koskevassa laissa todetaan, että ohjelmia valmistellaan yhteistyössä. Sisäasioiden verkkosivuilla on tiedotettu aktiivisesti ohjelman valmistelusta.

Alue- ja paikallistason huomioimiseksi valmistelussa kumppanuusperiaatetta on toteutettu sidosryhmätilaisuuksien, kuulemis- ja keskustelutilaisuuksien kautta.

Valmistelun aikana ohjelmavalmisteluun työryhmää laajennettiin kutsumalla valmistelutyöhön muita sidosryhmiä sekä järjestämällä ohjelmavalmisteluun perehdytystilaisuuksia, joiden avulla oli tarkoitus kerätä eri toimijoiden näkemyksiä ja lisäyksiä valmisteluryhmän laatimiin keskeisiin toimintaympäristön haasteisiin sekä ohjata sidosryhmiä antamaan näkemyksiään. Ohjelman valmisteluprosessissa on ollut mukana yhdenvertaisuuden asiantuntijoita.

Ohjelman julkinen lausuntokierros järjestettiin suomenkielisenä 6.-27.5.2021 ja ruotsinkielisenä 28.5.-18.6.2021. Lausuntopyyntö kohdistettiin erillisellä kirjeellä 107 organisaatiolle, mm. ministeriöille, ELY-keskuksille, valikoiduille eri kokoisille ja eri alueita edustaville kunnille sekä toimialan kannalta relevanteille järjestöille. Jakelussa olevien tahojen lisäksi muillakin tahoilla oli mahdollisuus lausua ohjelmaluonnoksista rahastojen verkkosivuilla julkaistun lausuntopyynnön kautta. Lisäksi lausuntokierroksesta ilmoitettiin sosiaalisessa mediassa ja ministeriön internet-sivuilla. Ohjelmasta jätettiin yhteensä 28 lausuntoa. Ohjelmaa muokattiin kuulemisten perusteella ja lausunnoissa esitetyjä huomioita kootaan myös ohjelmaa täydentävään toimeenpanosuunnitelmaan.

Kumppanuusperiaate ohjelman toteutuksessa

Ohjelman toteutuksen kannalta oleelliset viranomaiset, järjestöt ja muut sidosryhmät, mm. koulutusorganisaatiot, osallistuvat ohjelman toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin seurantakomiteatyöskentelyssä. Ohjelman seurantakomitean työskentelyllä tuetaan vahvasti kumppanuusperiaatteen toteutumista ja se tuo lisäarvoa ohjelmatyöhön. Seurantakomitea tukee ohjelmien yhteensovittamista muiden ohjelmien ja strategioiden kanssa. Seurantakomiteassa on sisäministeriön ja valtiovarainministeriön edustajia sekä edustaja seuraavista tahoista: Ahvenanmaan maakuntahallitus, oikeus- ja valtiovarainministeriöt, sisäministeriön osastot, Poliisihallitus, suojelupoliisi, Rajavartiolaitos, Tulli, Maahanmuuttovirasto, Kuntaliitto, Kyberturvallisuuskeskus, pelastuslaitokset sekä keskeisten rikosten uhreja tukevien järjestöjen, konfliktien ehkäisyä edistävien järjestöjen sekä pelastusalan järjestöjen edustaja. Lisäksi Ihmisoikeuskeskuksen edustaja on seurantakomiteassa pysyvänä asiantuntijana. Tarvittaessa seurantakomitean kokouksiin voidaan kutsua myös muita käsiteltävien asioiden kannalta relevantteja asiantuntijoita.

Ohjelman toimeenpanoa on tarkoitus toteuttaa vuosittain päivitettävän toimeenpanosuunnitelman avulla. Toimeenpanosuunnitelmassa määritellään vuosittain haettavaksi avattavat tavoitteet, mahdolliset teemoittaiset painopisteet ja rahoitus. Toimeenpanosuunnitelma käsitellään rahastojen seurantakomiteoissa ja sitä edeltää suunnitelman valmistelu relevanttien sidosryhmien kanssa.

Suomessa lainvalvontaviranomaisten yhteistyö on tiivistä ja laajaa. Päivittäisen kentällä tapahtuvan yhteistyön lisäksi esimerkiksi poliisi-, tulli- ja rajaviranomaisilla on monen tasoisia PTR-yhteistyörakenteita, joissa käsitellään myös rahoituksen käyttöä yhteisiin tarpeisiin ja hankkeisiin.

Ohjelmakauden alussa laaditaan suunnitelma koulutuksista sidosryhmille. Tilaisuudet ja niiden toteuttamistavat suunnitellaan yhdessä kumppanien kanssa, jotta ne vastaavat mahdollisimman hyvin kohderyhmän tarpeisiin. Koulutussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja koulutustilaisuuksiin varataan riittävä rahoitus, jolla pystytään vastaamaan hallintoviranomaisen arvioimiin ja kentältä tuleviin tarpeisiin.

Myös hankkeiden ohjausryhmät omalta osaltaan ovat kumppanuutta.

Vuoden 2025 ohjelmapäivitystä ja lisärahoituksen allokoimista ohjelmaan on käsitelty erikseen koolle kutsutuissa valmistelutyöryhmissä. Ohjelman muuttamista on käsitelty ennen asian valmistelua, sen aikana ja ohjelmamuutoksen hyväksymisvaiheessa rahaston seurantakomiteassa.

7. Viestintä ja näkyvyys

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan j alakohta

Rahaston viestinnän tavoitteena on tukea ja vahvistaa rahaston laadukasta ja läpinäkyvää toimeenpanoa sekä edistää rahoitusvälineen tavoitteiden saavuttamista.

Rahaston aiheet – terrorismin, radikalisoitumisen, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden sekä kyberrikollisuuden torjunta, kriittisten infrastruktuurien ja rikosten uhrien suojelu - ovat usein esillä julkisessa keskustelussa. Viestimällä EU:n yhteisistä tavoitteista ja EU-rahoituksella saavutetuista tuloksista voidaan vahvistaa laajaa ymmärrystä moniulotteisista aiheista ja vahvistaa myönteistä mielikuvaa EU:sta.

Yleisön tietämystä ja ymmärrystä Euroopan unionin lisäarvosta lisätään viestimällä EU-rahoituksella toteutetusta toiminnasta ja saavutetuista tuloksista. Viestintää kohdennetaan avustuksen hakijoille huomioiden erot rahaston tuntemuksessa. Rahoitusmahdollisuuksista viestitään oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi. Hakijoiden oikea-aikainen tukeminen edistää hakemusten laatua ja hakuprosessin tehokkuutta.

Avustuksen saajat saavat tarvitsemansa tiedon ja tuen hankkeen menestyksekkästä hallinnointia varten. Tavoitteena on tukea avustuksen saajia viestimään kiinnostavasti ja tuloksellisesti hankkeestaan sekä EU-rahoituksen hankkeelle tuomasta lisäarvosta. Avustuksen saajille viestitään erityisesti hankkeen viestinnän ja EU:n näkyvyydestä huolehtimisen tärkeydestä. Heille tarjotaan konkreettista tukea viestintään ohjeistuksin ja koulutuksin.

Myös toimittajat ovat yksi viestinnän kohderyhmä. Rahaston ajankohtaisista asioista julkaistaan säännöllisesti tiedotteita. Tarpeen mukaan median edustajille järjestetään mediatilaisuuksia rahastosta, keskittyen erityisesti tuloksiin. Toimittajien kautta on mahdollista vaikuttaa siihen, miten EU:n sisäasioiden rahastot esitetään mediassa. Mediaviestintää voidaan tehdä myös yhteistyössä muiden CPR-asetuksen (eng. Common Provisions Regulation) eli yleisasetuksen alaisten EU-rahastojen kanssa. Yleisasetus linjaa rahastojen hallinnointia koskevat yhteiset säännöt.

Viestintää kohdennetaan sisäministeriön hallinnonalalle ja muille hallinnonaloille. Sisäministeriön asiantuntijoita ja johtoa tavoitetaan ministeriön intran ja sisäisten tilaisuuksien kautta. Lisäksi kansalaisyhteiskunta ja etenkin erilaiset kattojärjestöt ovat yksi rahaston viestinnän kohderyhmä. Viestintää kohdennetaan myös muille EU-rahoittajille ja EU-rahoituksen parissa työskenteleville sekä kansallisille valtionapuviranomaisille.

Rahastosta viestitään EU:n sisäasioiden rahastojen kansallisella verkkosivustolla osoitteessa www.eusa-rahastot2021.fi ja yleisasetuksen alaisten rahastojen yhteisellä kansallisella verkkosivustolla. Pääkanavana toimii EU:n sisäasioiden rahastojen oma verkkosivusto.

Sisäasioiden rahastojen uutiskirje lähetetään tilaajille sähköpostitse säännöllisesti. Uutiskirjeeseen kootaan rahastoja koskevia ajankohtaisia uutisia. Tarpeen mukaan voidaan julkaista myös teemauutiskirjeitä, joissa käsitellään tiettyä teemaa rahaston näkökulmasta.

Sosiaalisen median kanavat toimivat jakelukanavana verkkosivuilla julkaistaville uutisille ja mediatiedotteille, mutta myös itsenäisinä viestintäkanavina. Sosiaalisen median kanavia hyödynnetään viestintäkampanjoiden toteutuksessa.

Avustuksen hakijoille ja saajille järjestetään säännöllisesti tilaisuuksia ja koulutuksia, ml. hankkeen viestintään keskittyviä koulutuksia. Niitä voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden EU-rahastojen kanssa. Sähköpostitse viestitään etenkin nopeaa ja kohdennettua viestintää vaativissa tilanteissa.

Viestinnän budjetti on noin kaksi prosenttia Suomen ISF-ohjelman teknisestä tuesta.

Viestinnälle on määritelty indikaattorit, joiden perusteella viestintää seurataan ja arvioidaan. Viestintää kehitetään tulosten mukaisesti. Indikaattoreiden avulla seurataan mm. verkkosivujen kävijämäärää, julkaistujen tiedotteiden, uutisten ja muiden julkaisujen määrää sekä eniten vierailtuja sivuja, uutisia ja muita sisältöjä. Sosiaalisen median kanaville määritellään indikaattorit, joilla seurataan mm. seuraajien ja

julkaisujen määrää sekä toiminta-astetta ja näyttökertoja sekä muuta relevanttia dataa. Lisäksi indikaattoreiden avulla seurataan mm. uutiskirjeen tilaajien määrää ja avaamisprosenttia.

Viestintäkampanjoille ja tilaisuuksille määritellään indikaattorit tapauskohtaisesti. Viestinnästä ja mahdollisesti muista rahaston aiheista tehdään säännöllisesti kyselyitä eri kohderyhmille. Tilaisuuksista ja koulutuksista pyydetään palautetta säännöllisesti.

Viestinnälle nimetty ohjelman viestintävastaava toimii ISF-rahaston lisäksi rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan (BMVI) ohjelman ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ohjelman viestintävastaavana.

8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 ja 95 artikla

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 ja 95 artiklan aiottu käyttö	Kyllä	Ei
Ohjelmassa aiotaan sen hyväksymisestä alkaen käyttää toimintalinjassa unionin rahoitusosuuden korvauksia yksikkökustannusten, kertakorvausten ja kiinteämääräisen rahoituksen perusteella yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan mukaisesti	☐	☒
Ohjelmassa aiotaan sen hyväksymisestä alkaen käyttää kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuvan unionin rahoitusosuuden korvauksia yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 95 mukaisesti	☐	☒

Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

A. Yhteenveto pääkohdista

Erityistavoite	Arvioitu osuus erityistavoitteen kokonaisrahoituksesta, johon yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja sovelletaan, prosentteina	Katettavat toimitus-tyypit		Korvauksen maksamisen edellytyksenä oleva indikaattori (2)		Korvauksen maksamisen edellytyksenä olevan indikaattorin mittayksikkö	Yksinkertaistetun kustannusvaihtoehdon tyyppi (vakioyksikkökustannukset, kertakorvaukset tai kiinteämääräinen rahoitus)	Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen määrä (euroina) tai prosentteina (kiinteämääräisen rahoituksen osalta)
		Koodi(1)	Kuvaus	Koodi(2)	Kuvaus			

(1) Tällä tarkoitetaan AMIF-, BMVI- ja ISF-asetusten liitteessä VI olevaa koodia.

(2) Tällä tarkoitetaan tapauksen mukaan yhteisen indikaattorin koodia.

Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot

C. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen laskenta

1. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvauksen tai kiinteämääräisen rahoituksen laskennassa käytettävien tietojen lähde (kuka on tuottanut, kerännyt ja kirjannut tiedot; minne tiedot on tallennettu; koontipäivät; validointi jne.):

--

2. Selvittääkää, miksi ehdotettu menetelmä ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan 2 kohtaan perustuva laskelma ovat oleellisia toimen tyyppin kannalta.

--

3. Ilmoittakaa, miten laskelmat on tehty, mukaan lukien erityisesti mahdolliset oletukset laadusta tai määristä. Tarvittaessa olisi käytettävä tilastollista näyttöä ja vertailuarvoja ja ne olisi toimitettava pyydettyssä muodossa, jota komissio pystyy käyttämään.

--

4. Ilmoittakaa, miten varmistetaan, että ainoastaan tukikelpoiset menot on otettu huomioon laskettaessa vakioyksikkökustannuksia, kertakorvausta tai kiinteämääräistä rahoitusta.

--

5. Tarkastusviranomais(t)en arvio laskentamenetelmästä ja määristä sekä järjestelyt, joilla varmistetaan tietojen tarkastaminen, laatu, kerääminen ja tallentaminen.

--

Lisäys 2: Kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

A. Yhteenveto pääkohdista

Erityistavoite	Määrä, jonka kustannuksiin perustumaton rahoitus kattaa	Katettavat toimityypit		Edellytykset, jotka on täytettävä / Tulokset, jotka on saavutettava, jotta komissio suorittaa maksun	Indikaattorit		Mittayksikkö, jota sovelletaan edellytyksiin, jotka on täytettävä / tuloksiin, jotka on saavutettava, jotta komissio suorittaa maksun	Ennakoitu korvausmenetelmän tyyppi, jota käytetään tuensaajalle tai tuensaajille tarkoitetun korvauksen maksamiseen
		Koodi(1)	Kuvaus		Koodi(2)	Kuvaus		

(1) Tällä tarkoitetaan AMIF-, BMVI- ja ISF-asetusten liitteessä VI olevaa koodia.

(2) Tällä tarkoitetaan tapauksen mukaan yhteisen indikaattorin koodia.

B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot

Lisäys 3

Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla)

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset	
C(2022)8334 - 23.11.2022 - 2	2.0	Hyväksytty	4.8.2025		
Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
1. Tietojen vaihto	Erityiset toimenpiteet		584 905,66		ISF/2025/SA/1.1.1 aims to support Member States to implement the European Police Record Index System (EPRIS)
TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			35 094,34		Technical assistance

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset	
C(2022)8334 - 23.11.2022 - 1	1.1	Hyväksytty	11.7.2024		
Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
2. Rajat ylittävä yhteistyö	Erityiset toimenpiteet		862 047,90		ISF/2024/SA/2.2.1/003 - Ehkäisevät toimet muita kuin käteiseen perustuvia maksupetoksia vastaan sekä virtuaalivaluuttoihin liittyviä, muita kuin käteiseen perustuvia maksupetoksia vastaan - PROVAC - hankkeen tavoitteena on parantaa kansallista kapasiteettia ehkäistä ja torjua muita kuin käteiseen perustuvia maksupetoksia parantamalla tilannekuvaa, sisältäen mekanismien ja parhaiden käytäntöjen kehittämisen uhrien varhaista tunnistamista varten, sekä parantamalla lainvalvontaviranomaisten kapasiteettia tunnistaa virtuaalivaluuttojen käyttö rikoksesta epäiltyjen henkilöiden mobiililaitteissa ja kouluttamalla henkilöstöä tunnistamaan virtuaalivaluuttoihin liittyvää dataa matkapuhelinliikenteessä ja mobiililaitteissa.
TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			51 722,87		Technical assistance

ASIAKIRJAT

Asiakirjan nimike	Asiakirjan tyyppi	Asiakirjan päivämäärä	Paikallinen viite	Komission viite	Tiedostot	Lähetyspäivämäärä	Lähetäjä
-------------------	-------------------	-----------------------	-------------------	-----------------	-----------	-------------------	----------